

ભારતીય
ઓટો અને ઓટો
કોમ્પોનંટસ
ઢ્યોગ

વિશ્લેષણાત્મક સંપર્કો

નિકુંજ ભગત

સિનિયર વાઈસ પ્રેસિડેન્ટ, પ્રોડક્ટ હેડ

nikunj.bhagat@crifhighmark.com

સુભ્રાન્ગ્શુ ચટ્ટોપાધ્યાય

સિનિયર વાઈસ પ્રેસિડેન્ટ, નેશનલ હેડ – સેલ્સ

subhrangshu.chattopadhyay@crifhighmark.com

રાકેશ રલ્લાપલ્લી

સિનિયર મેનેજર, રિસર્ચ અને ઇન્સાઈટ્સ

rakesh.rallapalli@crifhighmark.com

સોમ્યા સાહ

એનાલીસ્ટ, રિસર્ચ અને ઇન્સાઈટ્સ

saumya.sah@crifhighmark.com

કૈલાશ ચંદર ભાનુ

ચીફ જનરલ મેનેજર, ઇકોનોમિક રિસર્ચ અને
ડેટા એનાલિસીસ વર્ટિકલ

bhanoo@sidbi.in

આર. પ્રભાવતી

ડેપ્યુટી જનરલ મેનેજર, ઇકોનોમિક રિસર્ચ
અને ડેટા એનાલિસીસ વર્ટિકલ

rprabha@sidbi.in

સોહમ નાગ

મેનેજર, ઇકોનોમિક રિસર્ચ અને
ડેટા એનાલિસીસ વર્ટિકલ

sohamnag@sidbi.in

01

ભારતીય ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ઉદ્યોગ | કાર્યકારી સારાંશ

03

પસ્થિતિ અને વર્તમાન બજાર દ્રશ્ય

04

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ઉદ્યોગ માં ધિરાણ લેંડસ્કેપ

04

• પોર્ટ ફોલીઓ અને એનપીએ વલાણો

07

• ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ઉદ્યોગ – બોરોઅર લેંડસ્કેપ

08

• એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ માં બોરોઈંગ અને એનપીએ વલાણો

11

• ભારત માં સ્થાપિત અને ઉભરી રહેલા ઓટો ક્લસ્ટર્સ

13

• એક્ષપોર્ટ ક્રેડિટ લેંડસ્કેપ

15

• ઓટો મોબાઈલ ઉત્પાદન અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ ક્ષેત્ર ને ધિરાણ નું વિઘટન

17

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ઉદ્યોગ માટે ભાવિ માર્ગ

20

અસ્વીકૃતિ

20

સીઆરઆઈએફ ઈન્ડિયા વિશે

20

સીડબી વિશે

પ્રસ્તાવના

એમએસએમઈ ક્ષેત્ર આપણા દેશના આર્થિક વિકાસમાં એક નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે. 6 કરોડથી વધુ એમએસએમઈ ભારતમાં જીડીપીના 30.3% જેટલો ફાળો આપે છે અને 11 કરોડથી વધુ લોકોને રોજગારી પૂરી પાડે છે. નાણાકીય વર્ષ 2020 દરમિયાન કુલ નિકાસમાં 49.8% હિસ્સો ધરાવતો આ ઉદ્યોગ નિકાસ માં પણ મોટો ફાળો આપનાર છે. તાજેતરના વર્ષોમાં જીએસટી રજૂઆત, ઔપચારિકરણ વગેરે ને કારણે આ ક્ષેત્ર માં વિવિધ માળખાકીય ફેરફારો થયાં છે, જેમણે ક્ષેત્રની મજબુતાઈ માટે નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો છે.

એમએસએમઈ ક્ષેત્ર એક જીવંત અને ગતિશીલ ક્ષેત્ર છે અને દેશની જીડીપી વૃદ્ધિને આગલા સ્તર પર લઈ જવાનું વચન ધરાવે છે. જોકે, વૈશ્વિક વેપાર તનાવ અને માંગના ઘટાડાને કારણે તેવા સમયે માંગમાં મંદીને કારણે મોટા ક્ષેત્રના કોર્પોરેટો પર અસર થતા આ ક્ષેત્રને પણ ખરાબ અસર થઈ છે. તદ્દનુસાર, નીતિ ઘડનારાઓ માટે ડેટાના રીઅલ ટાઈમ ટ્રેકિંગના આધારે નીતિઓ ઘડવાનું મહત્વપૂર્ણ બને છે. ઉદ્યોગ સેક્ટર નું સ્વાસ્થ્ય અને તેની સંભાવના નું મૂલ્યાંકન કરવા માટે ધિરાણ નો પ્રવાહ એ હંમેશાં એક સારો સૂચક રહ્યો છે.

ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને સિડબી અને સીઆરઆઈએફ ડાઈ માર્કએ "ઉદ્યોગ સ્પોટલાઈટ" અહેવાલ રજૂ કરવા માટે સહયોગ કર્યો છે, જે તેની દરેક આવૃત્તિમાં સંબંધિત નિકાસ સઘન ઉદ્યોગ ક્ષેત્રની ક્ષેત્રીય ગહન વિવિધતા ને રજૂ કરે છે. આ અહેવાલ માં ક્ષેત્રના ધિરાણ લેન્ડસ્કેપ, મુખ્ય ધીરનારાઓ, ક્ષેત્રીય રચના, જોખમ વિશ્લેષણની સાથે બોરોઅર સેગમેન્ટનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું છે. સંબંધિત ક્લસ્ટરમાં એમએસએમઈની સ્થિતિનું નિર્દેશન કરવાની સાથે સંબંધિત ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં સ્થાપિતની સામે ઉભરતાં ક્લસ્ટરોના સ્તરે આગળ ભાગ કરવાની સાથે સાથે ક્લસ્ટર સ્તરે ક્રેડિટ ફ્લોનું વિશ્લેષણ એ આ રિપોર્ટનું વિશિષ્ટ લક્ષણ છે.

ક્લસ્ટરો ભારતની વિકાસ કથા નો મુખ્ય આધાર છે અને આ અહેવાલ દ્વારા સિડબી અને સીઆરઆઈએફ ડાઈ માર્ક, ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં મુશ્કેલી વાળા ક્ષેત્રોને ઓળખી શકાય તે માટે નીતિ નિર્માતાઓને વધુ દાણાદાર ક્લસ્ટર સ્તરનો ડેટા પ્રદાન કરવાનું લક્ષ્ય રાખે છે. ત્રિમાસિક અહેવાલમાં દરેક આવૃત્તિમાં એક ઉદ્યોગ ક્ષેત્રનો સમાવેશ કરવામાં આવશે અને પ્રથમ તબક્કામાં મુખ્ય ક્ષેત્રોને આવરી લીધા પછી આવા ક્ષેત્રોની ફરી મુલાકાત લેવામાં આવશે.

આ અહેવાલની ધિરાણ રૂપરેખા એ ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ નિર્માણ કરનારાઓને કરવામાં આવેલ ધિરાણ ને લગતી છે. આ અહેવાલમાં ઓટોમોબાઈલ્સ (ટુ-વ્હીલર્સ, પેસેન્જર વ્હીકલ્સ, કોમર્શિયલ વાહનો) ની ખરીદી માટે બેંક / નોન-બેંક ફાઈનાન્સને આવરી લેવામાં આવ્યું નથી. આ અહેવાલમાં સંપૂર્ણ રીતે ભંડોળ આધારિત સુવિધાઓ પર થયેલ ક્રેડિટ વિશ્લેષણને રજૂ કરવામાં આવ્યું છે એટલે કે ટર્મ લોન્સ, વર્કિંગ કેપિટલ લોન વગેરેને ધ્યાનમાં લઈને અને વિશ્લેષણમાંથી બિન-ભંડોળ આધારિત સુવિધાઓ ને બાકાત રાખવામાં આવી છે.

બોરોઅર સેગમેન્ટ્સ ને એન્ટરપ્રાઈઝ ની એકંદર ક્રેડિટ એક્સપોઝર પર અલગ કરવામાં આવ્યા છે જેમાં ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ અને બિન-ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવતા એટલે કે માર્કેટ સેગમેન્ટ <1 કરોડ એક્સપોઝર, નાનાં 1 કરોડ - 10 કરોડ, મધ્યમ 10 કરોડ - 50 કરોડ, મધ્ય કોર્પોરેટ્સ 50 કરોડ - 100 કરોડ અને મોટા કોર્પોરેટ્સ > 100 કરોડનું એક્સપોઝર શામેલ છે.

આ રિપોર્ટ જૂન 2020 સુધી બ્યુરોને રિપોર્ટ કરેલા પ્રાથમિક ડેટા અને જાહેરમાં ઉપલબ્ધ ડોમેન્સથી એકત્રિત થયેલ ગૌણ ડેટા ની આંતરદૃષ્ટિનું સંયોજન છે.

ભારતીય ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ

કાર્યકારી સારાંશ

ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ એ ભારતીય અર્થવ્યવસ્થાના મુખ્ય ક્ષેત્રો તથા ઉત્પાદન માંગો એક છે, જે દેશમાં મેક્રો-આર્થિક વિકાસ અને રોજગાર યલાવે છે. મોટા કોર્પોરેટ્સથી લઈને માઇક્રો એકમો સુધી તમામ કદના ખેલાડીઓ દ્વારા રચિત અને દેશની લંબાઈ અને પહોળાઈમાં કલસ્ટરોમાં ફેલાયેલ, ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ ભારતના જીડીપીમાં 7% તથા ઉત્પાદન જીડીપીમાં લગભગ 50% ફાળો આપે છે, 3.7 કરોડથી વધુ વ્યક્તિઓ ને(1) રોજગારી પૂરી પાડે છે અને નિકાસ આગળ ધપાવવામાં મોખરાનો દોડવીર છે.

ક્ષેત્રમાં તાજેતરની મંદી અને કોવિડ -19 રોગચાળાની અસર:

ઉત્પાદન અને ટર્નઓવરની દ્રષ્ટિએ છેલ્લા ઘણાં વર્ષોથી આ ઉદ્યોગ વૃદ્ધિ પામી રહ્યો છે, દેશમાં નીતિ અને બજારના વિકાસ સહિત સ્થાનિક અને વૈશ્વિક ઓટો માર્કેટ્સમાં તાજેતરની માંગમાં ઘટાડો, ધિરાણમાં મુશ્કેલ પહોંચ ને લીધે ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સના ક્ષેત્ર પર 2019 ના વર્ષ માં ગંભીર અસર થઈ છે. નિષ્ણાતો માનતા હતાં કે આ ઉદ્યોગમાં નાણાકીય વર્ષ 2019-20ના અંતિમ ક્વાર્ટરની આસપાસ ઉછાળો આવશે તેમ છતાં માર્ચ 2020 માં નવિન કોરોના વાયરસ રોગ (COVID-19) ના ફેલાવાને રોકવા સરકાર દ્વારા લાદવામાં આવેલા લોકડાઉન દરમિયાન દેશમાં રૂકાવટ ને લીધે ઉત્પાદન અને વેચાણ માં અભૂતપૂર્વ ઘટાડો જોવા મળ્યો, દેશમાં ઉત્પાદન અને વેચાણ સ્થગિત થયા.

ઓટોમોબાઈલ ઉદ્યોગે નાણાકીય વર્ષ 2019-2020 (2) માં 26.36 મિલિયન વાહનોનું ઉત્પાદન કર્યું છે, જે પાછલા વર્ષના ઉત્પાદન કરતાં 15% ઓછું હતું, વેચાણમાં 18% ટકાનો ઘટાડો થયો છે. નાણાકીય વર્ષ 2019-2020 (3) માં ઓટો કમ્પોનન્ટ ઉદ્યોગનું કુલ ટર્નઓવર પાછલા વર્ષ કરતા 12% ઘટીને ₹3.49 લાખ કરોડ થયું હતું.

ધિરાણ માં વૃદ્ધિ: ક્ષેત્ર દ્વારા જૂન 2020 સુધીમાં ધિરાણની કુલ રકમ (ક્રેડિટ વેલ્યુ) ₹113,000 કરોડ રૂપિયા રહી હતી (4), જે બજારમાં લાલની માંગના ઘટાડાને કારણે 1% ની નજીવી Q-o-Q વૃદ્ધિ નોંધાવી રહી છે, જે માર્ચ-2020 માં લોક ડાઉન થયા પછીની તાત્કાલિક પ્રવૃત્તિઓ માં ઉત્પાદનના મોફૂટી દ્વારા વધારી દેવામાં આવી છે. આને લીધે આ ક્ષેત્રની મુશ્કેલીમાં વધારો થયો છે જે પહેલેથી જ માંગ માં મંદી માંથી પસાર થઈ રહ્યો છે, જેના કારણે આગલા વર્ષ ના સમાન ત્રિમાસિક ગાળા દરમિયાન ક્રેડિટ મૂલ્યમાં વૃદ્ધિ દર પણ 2.3% નીચા સ્તરે હતો. વોલ્યુમ (5) અથવા સક્રિય લોનની સંખ્યા ની દ્રષ્ટિ એ જૂન 2020 સુધીનો ક્ષેત્ર 137.88 લજર રહ્યો હતો.

પોર્ટ ફોલીઓ સ્વાસ્થ્ય: છેલ્લા 6 ક્વાર્ટરમાં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગમાં એનપીએ (90% દિવસ ક્રેડિટ વેલ્યુ ડીલીન્ક્વન્ટ નું પ્રમાણ) નું પ્રમાણ ઘટી રહ્યું છે, જે જૂન 2020 સુધીમાં 9.95% રહ્યું હતું. એક વર્ષના ગાળામાં એનપીએ લગભગ 3% ઘટી હતી અને પાછલા ત્રિમાસિક ગાળામાં 1.5% જેટલી.

એક્ષપોર્ટ ધિરાણ વૃદ્ધિ: ઉદ્યોગમાં મંદી ને કારણે આ ક્ષેત્રની નિકાસને પણ અસર અનુભવાઈ છે. ડિસેમ્બર 2018 થી માર્ચ 2019 સુધીમાં નિકાસ ક્રેડિટ (મૂલ્ય) ની એકંદર રકમ માં 35% નો મોટો ઘટાડો જોવાયો હતો. રીકવરી ના થોડાક સંકેતોનું પ્રદર્શન કરતા, સપ્ટેમ્બર 2019 સુધીમાં નિકાસ ક્રેડિટમાં 5% Q-o-Q વૃદ્ધિ નોંધાઈ હતી, જે ફરીથી ડિસેમ્બર 2019 સુધીમાં 5.1% જેટલી ઘટી છે. માર્ચ 2020 માં કોવિડ -19 રોગચાળો અને દેશવ્યાપી લોકડાઉનને કારણે ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગની નિકાસ પર પણ ગંભીર અસર પડી, જૂન 2020 સુધીના અગાઉના ત્રિમાસિક ગાળામાં નિકાસ ક્રેડિટ 20% અને જૂન 2019 ની સરખામણીમાં 14% જેટલી ઘટી હતી.

1 જીડીપી ફાળો અને રોજગાર આંકડા- ઈન્ડસ્ટ્રી બોડી સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયન ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચર્સ (SIAM) માં થી

2 ઈન્ડસ્ટ્રી બોડી સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયન ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચર્સ

3 ઈન્ડસ્ટ્રી બોડી ઓટોમેટીવ કમ્પોનન્ટ્સ મેન્યુફેક્ચર્સ એસોસિએસન ઓફ ઈન્ડિયા

4 સમગ્ર અહેવાલમાં "K" માં આંકડા 'લજર' નો નિર્દેશ કરે છે

5 આ અહેવાલ માં વોલ્યુમ એ ધિરાણ ના સંદર્ભ માં સક્રિય /વિતરિત લોનો ની સંખ્યા નિર્દેશ કરે છે.

આ ક્ષેત્રની લોનની કુલ સંખ્યા ના 91% સૂક્ષ્મ, નાના અને મધ્યમ બોરોઅર્સ સેગમેન્ટમાં કેન્દ્રિત છે: જૂન 2020 સુધીમાં ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગમાં લગભગ 1.29 લાખ બોરોઅર્સની હાજરી છે. જૂન 2020 સુધીમાં આ ક્ષેત્ર ને અપાયેલ લોનો ની (ક્રેડિટ વોલ્યુમ) કુલ સંખ્યામાં એમએસએમઈ બોરોઅર 91% હિસ્સો ધરાવે છે. ઉદ્યોગમાં માર્કેટ બોરોઅર સેગમેન્ટમાં ઋણનો હિસ્સો સૌથી વધુ 58% જેટલો છે, જૂન 2019 ની સરખામણીએ 4 % વધ્યો છે જ્યારે લઘુ બોરોઅર સેગમેન્ટ નો હિસ્સો જૂન 2019 ની સરખામણીમાં 1% ઘટ્યો છે. મધ્યમ બોરોઅર વર્ગ ના હિસ્સામાં જૂન 2020 સુધીમાં Y-o-Y લગભગ 2% ઘટાડો જોવા મળ્યો.

આ ક્ષેત્રમાં એકંદર ક્રેડિટની 80 % જેટલી રકમ ટોચના 8 ઓટો ક્લસ્ટરોમાં કેન્દ્રિત છે: જૂન 2020 સુધી ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ દ્વારા લેવાયેલ ધિરાણ (ક્રેડિટ વેલ્યુ) ની એકંદર રકમ માં ટોચના 8 ક્લસ્ટર્સ 80 % રકમ નો હિસ્સો ધરાવે છે. આમાં સ્થાપિત ઓટો ક્લસ્ટરો, જેવા કે, મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર, દિલ્હી - ગુડગાંવ - ફરીદાબાદ ક્લસ્ટર, ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર (કુલ ધિરાણ > ₹5000 કરોડ), ક્રેડિટ પોર્ટફોલિયોમાં 93 % ફાળો આપે છે. સાણંદ (અમદાબાદ) ક્લસ્ટર અને પીથમપુર ક્લસ્ટર સરકાર ના 'મેક ઇન ઇન્ડિયા' પ્રોગ્રામ દ્વારા જાણીતા ક્લસ્ટરોમાં શામેલ છે અને જૂન 2020 સુધીમાં સારો પોર્ટફોલિયો વૃદ્ધિ અને પ્રદર્શન દર્શાવે છે. ટોચના 8 ઓટો ક્લસ્ટરો ₹15300 કરોડ ના એમએસએમઈ ધિરાણ માં ક્રેડિટ પોર્ટફોલિયો માં માત્ર 17% હિસ્સો ધરાવે છે અને જૂન 2020 સુધીમાં Y-o-Y વૃદ્ધિ 2.3% રહી છે.

પરિચય અને વર્તમાન બજાર દૃશ્ય

વૈશ્વિક રીતે વ્યાવસાયિક વાહનોમાં આઠમું સૌથી મોટું બજાર, પેસેન્જર કારમાં છઠ્ઠા ક્રમનું બજાર, દ્વિચક્રી વાહનોમાં બીજું મોટું અને ટ્રેક્ટર ના સૌથી મોટાં બજાર તરીકે પોતાને સ્થાપિત કરીને ભારતીય ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગે છેલ્લાં બે દાયકામાં ખૂબ જ સારી પ્રગતિ કરી છે. તે દેશના મેક્રો-આર્થિક વિકાસ અને રોજગાર માટેના મહત્વના ક્ષેત્રોમાંનું એક છે, જે ભારતની જીડીપીમાં 7 % ફાળો આપે છે અને 3.7 કરોડથી વધુ (6) લોકોને રોજગાર પૂરો પાડે છે. ભારતીય ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્ર વિદેશી સીધા રોકાણ (એફડીઆઈ) પણ પ્રાપ્ત કરનારાઓ માંનું એક છે અને એપ્રિલ 2000 થી જૂન 2020 ની વચ્ચે આ ક્ષેત્રને યુએસ 24.5 અબજ ડોલરની એફડીઆઈ મળી છે (7).

ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગનું 2019-20 માં ગ્રોસ ટર્નઓવર આશરે ₹9.4 લાખ કરોડ હતું (8). પાછલા દાયકામાં, ભારતે પોતાને ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સના ઉત્પાદન માટે સૌથી વધુ પસંદ કરેલા સ્થાનોમાંથી એક તરીકે પોતાને સ્થાપિત કર્યું છે અને તે ભારતની આર્થિક વૃદ્ધિમાં એક નિર્ણાયક ખેલાડી છે. 'મેક ઇન ઇન્ડિયા' અને 'ઓટોમોટિવ મિશન પ્લાન 2016-26' જેવી મજબૂત પહેલ દ્વારા સરકારે ભારતમાં ઓટોમોબાઇલ્સ ક્ષેત્રે ચાર ગણી વૃદ્ધિ અને 2026 સુધીમાં દેશમાં 65 મિલિયન નોકરીઓ ઉમેરવાનો લક્ષ્યાંક આપ્યો છે.

જોકે વર્ષ 2019 માં વર્ષના પહેલા છ માસમાં પાછલા વર્ષના સમાન સમયગાળાની તુલનામાં 10% થી વધુ ટર્નઓવર ઘટવાની સાથે ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્રમાં ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો. વર્ષ દરમિયાન ઓટો મોબાઇલ મેન્યુફેક્ચરિંગમાં પણ પેસેન્જર ગ્લોબલ, ટુ-વ્હીલર્સ અને કમર્શિયલ વાહનો સહિતની શ્રેણીમાં, 2018 માં 2.6 કરોડ યુનિટની સામે 2019 માં 2.3 કરોડ યુનિટ સાથે 13.7% નો ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો. અર્થતંત્રમાં એકંદરે મંદી, પ્રવાહિતા તંગી, એનબીએફસી ક્ષેત્રે કટોકટી, થર્ડ પાર્ટી ઇન્સ્યુરન્સ અને રોડ ટેક્સમાં વધારાને કારણે વાહનોના ભાવમાં વધારો, બીએસ-VI ઉત્સર્જનના ધોરણોમાં સંક્રમણ પહેલાં સ્ટોક લીકવીડેશન ની અનિશ્ચિતતા અને સંભવિત જીએસટીના ઘટાડાની અપેક્ષાએ 2019 માં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્ર પર ગંભીર અસર કરી છે.

ત્યારબાદ નાણાકીય વર્ષ 2019-20 ના છેલ્લા ત્રિમાસિક ગાળામાં કોવિડ-19 રોગચાળા એ વિશ્વના સ્વાસ્થ્ય અને છેવટે અર્થશાસ્ત્ર પર પ્રહાર કરવાથી ટોચનાં ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાંના એક એવા ભારતીય ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ પર ભારે ફટકો પડ્યો હતો અને પરિણામ સ્વરૂપ લોકડાઉન, મજૂર સ્થળાંતર, ઉત્પાદન પ્લાન્ટ્સના કામચલાઉ શટડાઉન - આ ક્ષેત્ર માટે અભૂતપૂર્વ જેવું કંઈક હતું, જે તેને નિષ્ક્રિય ક્ષમતા, ઓછી માંગ અને ઊંચા ઉત્પાદન ખર્ચ થી ભરેલી હાલતમાં છોડતું ગયું.

ઉદ્યોગમાં પહેલાથી જ ચાલતી 18 મહિનાની મંદી સહિત કોરોના વાયરસ રોગચાળો સાથે એપ્રિલ 2020 ના મહિનામાં ઐતિહાસિક શૂન્ય વેચાણ અને મે મહિનામાં માત્ર આંશિક કામગીરી શરૂ થતાં નાણાકીય વર્ષ 2020-21 નું પ્રથમ ત્રિમાસિક ઘણા સમયથી વેચાણ ની દ્રષ્ટિ એ સૌથી ખરાબ ત્રિમાસિક બની ગયું છે.

જોકે, ધીરે ધીરે લોકડાઉન સરળ થવા સાથે જેમ જેમ ઉત્પાદન શરૂ થયું છે તેમ તેમ જુલાઈ 2020 માં વાહનના વેચાણમાં નોંધપાત્ર સુધારો જોવા મળ્યો છે. અર્બન શહેરોના COVID-19 કન્ટેઈનમેન્ટ વિસ્તારોમાં ડીલરશીપ પાસે બાકી રહેલ સ્ટોકનો એક નાનો ભાગ બાદ કરતાં બીએસ-IV ઇન્વેન્ટરીને ખાલી કરવા માટે આ ઉદ્યોગે મોટા ભાગે વ્યવસ્થા કરી હતી.

નિષ્ણાતો માને છે કે આવનારા મહિનાઓમાં ખાનગી પરિવહન દ્વારા સંચાલિત આ ક્ષેત્રની માંગ ઉત્તેજક રહેશે, જેમાં ચાલુ રોગચાળાને ધ્યાનમાં રાખીને પરિવહનના જાહેર અને અન્ય માર્ગોને અવગણનારા ગ્રાહકો માટે ભારે વધારાની માંગ લાવવાની ધારણા છે.

6 ઇન્ડસ્ટ્રી બોડી સોસાયટી ઓફ ઇન્ડિયન ઓટો મોબાઇલ મેન્યુફેક્ચરર્સ

7 ઇન્વેસ્ટ-ઇન્ડિયા - નેશનલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પ્રમોશન એન્ડ ફેસિલિટીસ એજન્સી, ડીપાર્ટમેન્ટ ફોર પ્રમોશન ઓફ, ઇન્ડસ્ટ્રી એન્ડ

ઇન્ટરનલ ટ્રેડ, મીનીસ્ટ્રી ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઇન્ડિયા

8 ઓટો મોબાઇલ ક્ષેત્ર ના ટર્ન ઓવર 2017 સુધી ઉપલબ્ધ SIAM ડેટા માંથી એક્સ્ટ્રાપોલેટ કરેલ છે.

ઓટો કમ્પોનન્ટ્સનું ટર્ન ઓવર ACMA માંથી સ્ત્રોત કરેલ છે.

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ માં ધિરાણ લેન્ડસ્કેપ

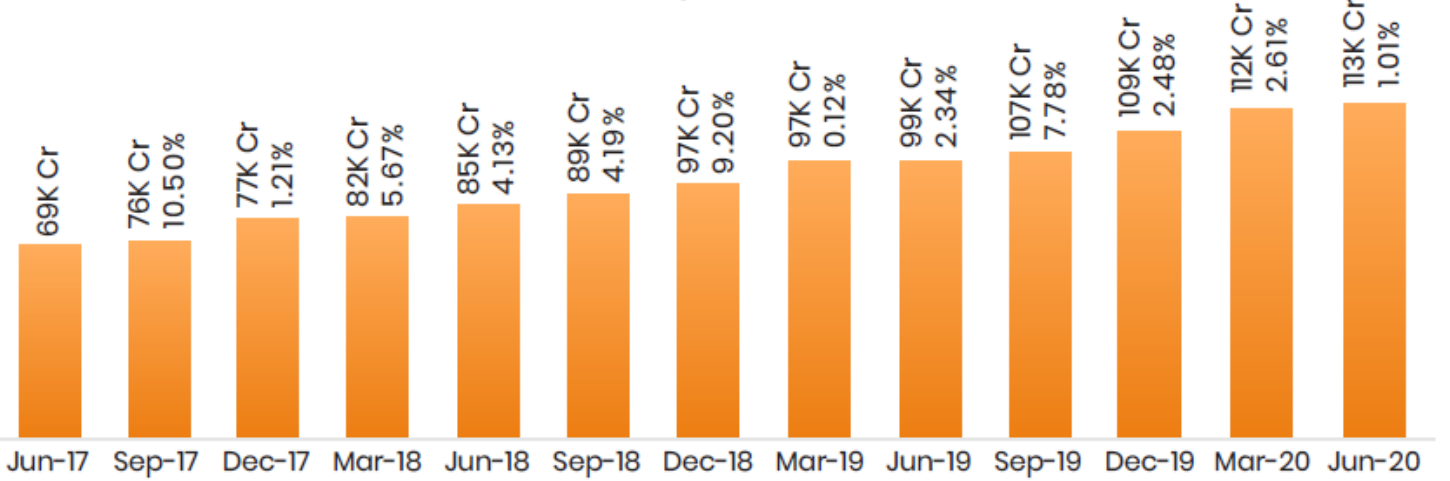
પોર્ટ ફોલીઓ અને એનપીએ વલણો

માર્ચ 2020માં લોકડાઉન થતાં માંગ માં મંદી વધારીને સપ્લાય બાજુ વધુ દબાણ લાવીને છેલ્લા કેટલાક ત્રિમાસિક ગાળામાં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્રે ધિરાણ માંગમાં સુસ્ત વૃદ્ધિ નોંધાવી છે. જૂન 2020 સુધીમાં, ક્ષેત્ર દ્વારા લેવામાં આવતી ક્રેડિટ (ક્રેડિટ વેલ્યુ) ની (9) કુલ રકમની ત્રિમાસિક વૃદ્ધિ માર્ચ 2020 (ચાર્ટ 1 નો સંદર્ભ લો) ની સરખામણીએ 1% જેટલી ખુબ ઓછી હતી. જૂન 2020 ના રોજ ક્ષેત્રે મૂલ્ય ની ટ્રણિ એ (10) કુલ ક્રેડિટ ₹113,000 કરોડ રૂપિયા અને વોલ્યુમ (11) અથવા સક્રિય લોનની સંખ્યા ની ટ્રણિ એ 1,37,880 હતી.

1% જેટલા સુસ્ત Q-o-Q વિકાસ સાથે મૂલ્ય ની ટ્રણિ એ June 2020 ના રોજ ધિરાણ પોર્ટ ફોલીઓ ₹1,13,000 કરોડ છે

Chart 1: Auto and Auto Components – Overall Credit Trends

પ્રાપ્તિ: CRIF બ્યુરો, ઈન્ડિયા

ક્ષેત્રના વિકાસના 2018 સુધીના વર્ષો દરમિયાન, 2018 માં, એનપીએ (+90 દિવસ ક્રેડિટનું પ્રમાણ ડીલીન્ક્વન્સી, જેને અહેવાલમાં 'ડેલીક્વન્સી' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે) કે જે ડિસેમ્બર 2018માં 16.79% ની સર્વોચ્ચ ઉચ્ચતમ સપાટીએ પહોંચી હતી, તેમાં પણ ઊંચું વલણ જોવા મળ્યું, જે માટે મુખ્યત્વે વિદેશી બેન્કો દ્વારા મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટરો, જે પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીઓ છે તેમને આપવામાં આવતી વર્કિંગ કેપિટલ લોન્સ જવાબદાર છે. ત્યારબાદ, બોરોઅર્સ ના આ સેગમેન્ટમાં સતત ધિરાણ જોવા મળ્યું, જેના કારણે પોર્ટફોલિયો કદમાં વધારો થયો અને પરિણામે માર્ચ 2019 માં 12.93% પહોંચીને એનપીએમાં ઘટાડો થયો છે. માર્ચ 2020 સુધીમાં એનપીએ માં ઘટાડો થવાનું વલણ ચાલુ રહ્યું છે જે 11% થી થોડી વધુ છે. માર્ચ 2020 માં રાષ્ટ્રવ્યાપી લોકડાઉન અને આરબીઆઈ દ્વારા જાહેર કરાયેલ દેવા-મોરોટોરીયમ (moratorium), જેના હેઠળ મોરેટોરીયમ સમય દરમિયાન આવી લોન કે જેના માટે ચુકવણી કરવામાં આવી ન હતી, તેમને એનપીએ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવી ન હતી, તેને જૂન 2020 આવતા ક્ષેત્ર માટેની એનપીએને અભૂતપૂર્વ રીતે, 10% થી ઓછી નિશાની પર ઘટાડી હતી (ચાર્ટ 2 નો સંદર્ભ લો).

9. અહેવાલમાં ક્રેડિટ પ્રોફાઈલ એ ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉત્પાદકો ને વિસ્તૃત કરાયેલ ધિરાણ છે. આ અહેવાલમાં ઓટોમોબાઈલ્સ (ટુ-વ્હીલર્સ, પેસેન્જર વ્હિકલ્સ, વેપારી વાહનો) ની ખરીદી માટે બેંક / નોન-બેંક ધિરાણ નો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો નથી. આ અહેવાલમાં રજૂ કરાયેલ ક્રેડિટ વિશ્લેષણમાં બ્યુરોને સુપરન કરાયેલ બેંક ગેરંટી, લેટર ઓફ ક્રેડિટ, ફોરેક્સ આધારિત ક્રેડિટ સુવિધાઓ, તમામ બિન-બંડોળ આધારિત સુવિધાઓના એકત્રીકરણ વગેરે જેવી બિન-બંડોળ ક્રેડિટ સુવિધાઓનો ડેટા બાકાત છે.

10. આ અહેવાલમાં ધિરાણના સંદર્ભમાં મૂલ્ય એ રૂપિયાના મૂલ્ય અથવા રૂપિયા કરોડની લોનની રકમનો સંદર્ભ છે

11 આ અહેવાલમાં ધિરાણ ના સંદર્ભમાં જ્યાં લાગુ પડે છે, વોલ્યુમ એ સક્રિય / વિતરિત લોનની સંખ્યાનો સંદર્ભ આપે છે

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ક્ષેત્ર ની એનપીએ **9.59%** જેટલી છે જે છેલ્લા 3 વર્ષ માં તમામ ત્રિમાસિક માં સૌથી ઓછી છે

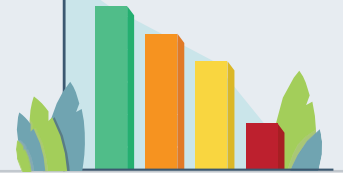
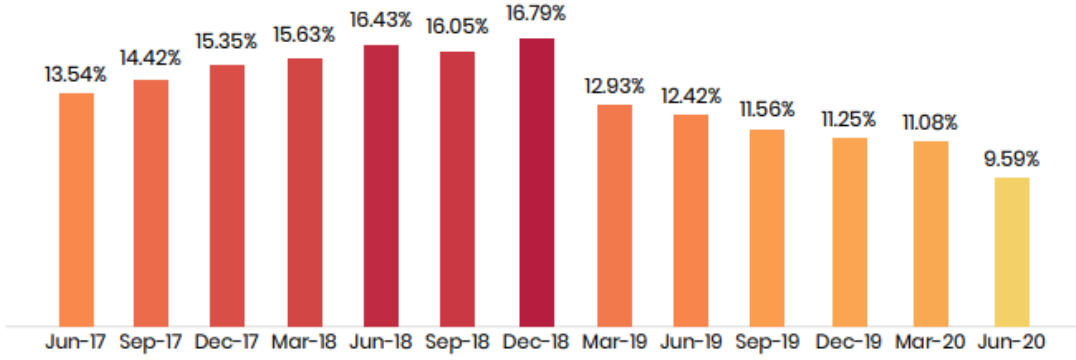

Chart 2: Auto and Auto Components – NPA Trends

પ્રાપ્તિ: સીઆરઆઈએફ બ્યુરો, ઈન્ડીયા

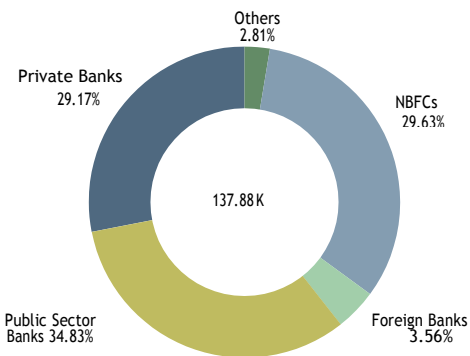
જૂન 2020 સુધીમાં વોલ્યુમ (12) ની દ્રષ્ટિ એ 34.8 ટકા હિસ્સો ધરાવતી જાહેર ક્ષેત્રની બેંકોનો ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગને નાણાં પૂરા પાડવામાં મુખ્ય ફાળો છે, ત્યારબાદ એનબીએફસી 29.6%, ખાનગી બેંકો 29.1%, વિદેશી બેંકો 3.5% અને અન્ય 2.8% છે (ચાર્ટ 3a નો સંદર્ભ લો). જો કે મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ જૂન 2020 સુધીમાં ખાનગી બેંકોનો સૌથી વધુ શેર 41.4% છે, ત્યારબાદ વિદેશી બેંકોનો હિસ્સો 24.4%, જાહેર ક્ષેત્રની બેંકો 19.6% ની નજીક, એનબીએફસી 11% અને અન્ય 3.3 % છે. (ચાર્ટ 3 b જુઓ).

ક્રેડિટ વોલ્યુમ માં ખાનગી ક્ષેત્રની બેંકોનો સૌથી વધુ (34.8%) હિસ્સો, મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ ખાનગી બેંકો નો સૌથી વધુ હિસ્સો (41.4%) છે.

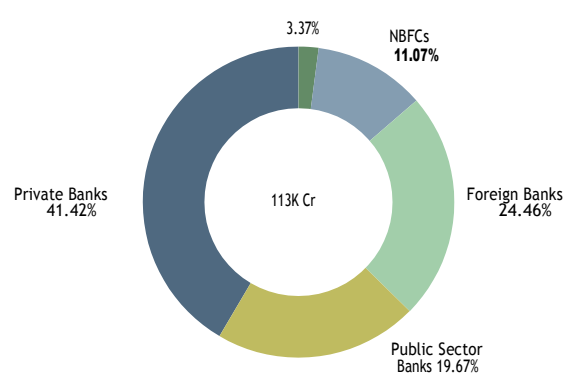

સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો, ઈન્ડીયા

ચાર્ટ 3a : ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ- ધિરાણ સ્વરૂપ (વોલ્યુમ દ્વારા બજાર હિસ્સો)

ચાર્ટ 3b: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ- ધિરાણ સ્વરૂપ (મૂલ્ય દ્વારા બજાર હિસ્સો)

12 વોલ્યુમ એ ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્ર દ્વારા લેવાયેલ સક્રિય લોનોની સંખ્યા નો નિર્દેશ કરે છે.

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોન્ટ્સ ક્ષેત્ર દ્વારા પ્રાપ્ત કુલ ધિરાણમાંથી ટર્મ લોન **48%** છે ત્યારબાદ કાર્યકારી મૂડી લોન **33%** અને અન્ય ભંડોળ પૂરું પાડતી ક્રેડિટ સુવિધાઓ(13) **18%** છે (ટેબલ 1 એ નો સંદર્ભ લો). જૂન **2020** ના રોજ ટર્મ લોનની એનપીએ **14.7%** અને કાર્યકારી મૂડી લોન્સની 5.2% હતી (કોષ્ટક 1 બી નો સંદર્ભ લો). જૂન **2020** સુધીમાં લેવામાં આવેલ કુલ ફાઇનાન્સમાંથી ખાનગી બેન્કો દ્વારા આપવામાં આવતી ટર્મ લોન્સ ક્રેડિટ **23.1%** છે. જૂન **2020** સુધીમાં અનુરૂપ એનપીએ **1.45%** છે. જાહેર ક્ષેત્રની બેન્કો દ્વારા આપવામાં આવતી ટર્મ લોન ક્રેડિટનો જૂન **2020** સુધીના એકંદર પોર્ટફોલિયોમાં **10.1%** હિસ્સો છે, જ્યારે સંબંધિત એનપીએ **57.5%** છે જે મોટે ભાગે નાણાકીય વર્ષ 2016-17 પહેલા ઓટો અને ઓટો કોમ્પોન્ટ્સ ક્ષેત્રને આપવામાં આવેલ લોન ના બગડતા 90+ પાસ્ટ ડ્યુ દેખાવ ને આભારી છે, જે મોટાભાગે મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટ બોરોઅર્સ માં, કે જે મોટે ભાગે પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને ભાગીદારી આધારિત સંસ્થાઓ છે તેમાં કેન્દ્રિત છે. વર્કિંગ કેપિટલ લોન્સ ક્રેડિટ માટે પણ ખાનગી ક્ષેત્રની બેન્કોનો સૌથી મોટો હિસ્સો છે, જૂન **2020** સુધીમાં **1.8%** ડીલીન્ક્વંસી સાથે કુલ ક્રેડિટનો **12.7%** હિસ્સો છે. જૂન **2020** સુધીમાં એકંદર ક્રેડિટમાંથી વિદેશી બેન્કો દ્વારા આપવામાં આવતી વર્કિંગ કેપિટલ લોન **10.4%** છે અને અનુરૂપ ડીલીન્ક્વંસી **3.5%** પર છે.

જૂન **2020** સુધી ઓફર કરાયેલ કુલ ક્રેડિટના **48%** ટર્મ લોન્સ ક્રેડિટ છે, વર્કિંગ કેપિટલ ક્રેડિટ **33%** છે

Table 1a: Product Categories and Lender Mix (Value)					Table 1b: Product Categories and Lender Mix Delinquency				
Lender Type	TL	WC	OTHERS	Grand Total	Lender Type	TL	WC	OTHERS	Grand Total
Private Banks	26K Cr 23.18%	14K Cr 12.74%	6K Cr 5.50%	47K Cr 41.42%	Private Banks	1.45%	1.81%	7.71%	2.39%
Foreign Banks	6K Cr 5.04%	12K Cr 10.42%	10K Cr 9.00%	28K Cr 24.46%	Foreign Banks	0.52%	3.55%	1.15%	2.04%
Public Sector Banks	12K Cr 10.15%	8K Cr 7.17%	3K Cr 2.35%	22K Cr 19.67%	Public Sector Banks	57.56%	10.65%	4.56%	34.12%
NBFCs	8K Cr 7.31%	2K Cr 2.08%	2K Cr 1.68%	13K Cr 11.07%	NBFCs	4.79%	6.65%	5.33%	5.22%
Others	2K Cr 2.11%	1K Cr 0.96%	0K Cr 0.30%	4K Cr 3.37%	Others	24.10%	26.65%	15.12%	24.02%
Grand Total	54K Cr 47.79%	38K Cr 33.36%	21K Cr 18.84%	113K Cr 100.00%	Grand Total	14.78%	5.27%	4.09%	9.59%

નાણાકીય વર્ષ 2016-2017 પહેલા ક્ષેત્રને આપવામાં આવેલી ટર્મ લોન્સ પરનું વિંટેજ એનાલિસિસ (નાણાકીય વર્ષ 2015-2016 સુધી) બગડતું 90+ પાસ્ટ ડ્યુ પરફોર્મન્સ દર્શાવે છે, જે જાહેર ક્ષેત્રની બેન્કો માટે ખૂબ ઉંચી ડીલીન્ક્વંસી તરફ દોરી રહી છે. આ વિસંગતતા ખૂબ ઓછી સંખ્યાની ડીલીન્ક્વંસી લોન્સ (લોનની એકંદર સંખ્યાના 0.08%) ને આભારી છે, જે મુખ્યત્વે દિલ્હી -ગુડગાંવ-ફરીદાબાદ ક્લસ્ટર અને મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર માં જાહેર ક્ષેત્રની બેન્કો દ્વારા નાણાકીય વર્ષ 2016-17 પહેલા આપવામાં આવેલી ટર્મ લોન છે. આ ડીલીન્ક્વંટ લોન્સ જાહેર ક્ષેત્રની બેન્કોના ટર્મ લોન પોર્ટફોલિયોના **57.56%** જેટલો ફાળો આપે છે. નાણાકીય વર્ષ 2016-17 થી મંજૂરી આપવામાં આવેલી લોન માટે જાહેર ક્ષેત્રની બેન્કોમાં **6.6%** ટર્મ લોન (ટી.એલ) અને એકંદર બુક ડીલીન્ક્વંસી **5.3%** જોવાય છે. **3.6%** ની કુલ ક્ષેત્રીય ડીલીન્ક્વંસી અને **2.5 %** એકંદર ટી.એલ. ડીલીન્ક્વંસીમાં પણ આ પ્રતિબિંબિત થાય છે

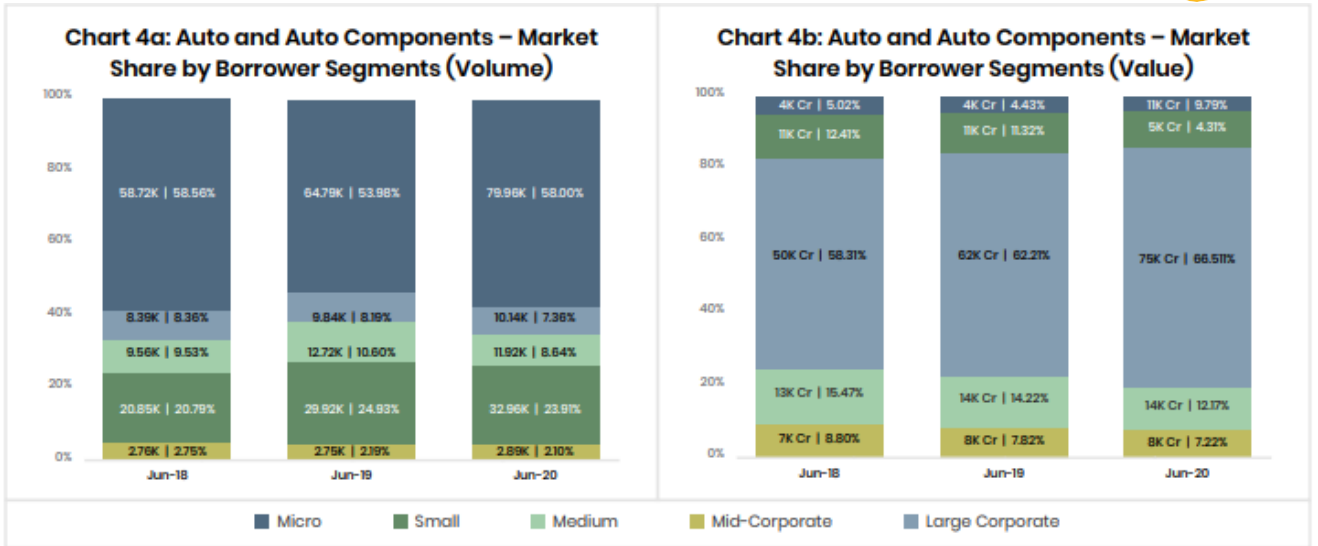
¹³ અન્ય ભંડોળ આધારિત ક્રેડિટ સુવિધાઓમાં ક્રેડિટ ડેટા શામેલ છે જે લોન ખાતાની વિરુદ્ધ કોઈ ખાસ ક્રેડિટ સુવિધાની ઓળખ વિના બ્યુરોને સુપરત કરવામાં આવે છે.

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ – બોરોઅર લેન્ડ સ્કેપ

જૂન 2020 ના રોજ ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ક્ષેત્રમાં વિવિધ કંપનીઓના વિવિધ મિશ્રણ સાથે લગભગ 1.29 લાખ બોરોઅર્સની(14) હાજરી છે. આમાંથી, ઓટોમોબાઇલ મેન્યુફેક્ચરિંગ મુખ્યત્વે મધ્ય અને મોટી કોર્પોરેટ કંપનીઓનો સમાવેશ કરે છે જ્યારે ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ઉત્પાદકો માં મુખ્યત્વે સૂક્ષ્મ, નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો છે (15)

લીધેલી લોનની સંખ્યા (ક્રેડિટ વોલ્યુમ) ની દ્રષ્ટિએ 91% એમએસએમઇ બોરોઅર સેગમેન્ટ (સંદર્ભ ચાર્ટ 4 એ) દ્વારા લેવાય છે. આ ઉદ્યોગમાં માઇક્રો બોરોઅર સેગમેન્ટમાં ધિરાણનો હિસ્સો જૂન 2019 સુધીમાં 53.9% થી વધીને જૂન 2020 સુધીમાં 58% થયો છે, જ્યારે નાના બોરોઅર સેગમેન્ટમાં જૂન 2019 ની સરખામણીએ 1% નો ઘટાડો થયો છે. જૂન 2020 ના રોજ મધ્યમ બોરોઅર સેગમેન્ટમાં લગભગ 2% Y-O-Y ઘટાડો જોવાયો.

વોલ્યુમ ની દ્રષ્ટિ એ એકંદર ક્રેડિટનો 91% એમએસએમઇ બોરોઅર સેગમેન્ટમાં કેન્દ્રિત છે. માઇક્રો સેગમેન્ટના બોરોઅર નો સૌથી મોટો હિસ્સો, 58% છે.

Source: CRIF Bureau, India

છેલ્લા 3 વર્ષમાં મૂલ્યની દ્રષ્ટિ એ ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટસ ક્ષેત્રમાં વિસ્તૃત ક્રેડિટનો મોટો હિસ્સો મોટા કોર્પોરેટ્સમાં જોવાયો છે, જે જૂન 2020 સુધીમાં 66.5 % જોવાયો છે. (સંદર્ભ ચાર્ટ 4 b). જૂન 2020 નાં રોજ મૂલ્યની દ્રષ્ટિ એ એમએસએમઇ બોરોઅર વર્ગને અપાયેલ ક્રેડિટ મળીને 27% જેટલી થાય છે.

મેન્યુફેક્ચરિંગ એકમો સ્થાપવાના લક્ષ્ય રૂપે ભારત સરકારની 'મેક ઇન ઇન્ડિયા' ની પહેલથી ભારત માં સુધારો જોવા મળી રહ્યો છે અને વર્લ્ડ બેંકની 'ઇઝ ઓફ ડુઇંગ બિઝનેસ રેન્કિંગ 2020' માં 14 દેશો થી આગળ નીકળીને 63 માં સ્થાન પર પહોંચી ગયું છે. ભારતમાં એકમો સ્થાપવા આ સક્ષમ લોકોએ ઓટો ભાગ ઉત્પાદકોને પ્રોત્સાહન આપ્યું છે જે એમસીએ Y-o-Y વધારતા 2018 માં 59% જેટલી નવી નોંધણીઓની સંખ્યા ના વધારા દ્વારા પ્રગટ થાય છે.

14 જૂન 2020 ના રોજ આ બોરોઅરો માંથી 62% સક્રિય ક્રેડિટ છે.

15 બોરોઅર સેગમેન્ટ્સ ને એન્ટરપ્રાઇઝના કુલ ધિરાણના એક્સપોઝરના આધારે વર્ગીકૃત કરાય છે. માઇક્રો સેગમેન્ટ <1 કરોડ એક્સપોઝર, નાના 1 કરોડ-10 કરોડ, મધ્યમ 10 કરોડ -50 કરોડ, મધ્ય(Mid) કોર્પોરેટ્સ 50 કરોડ - 100 કરોડ અને મોટા કોર્પોરેટ્સ> 100 કરોડ એક્સપોઝર

બોરોઅર અને વ્યવસાયના પ્રકારનું કોસ વિશ્લેષણ સૂચવે છે કે વોલ્યુમ દ્વારા 36.6% જેટલું ધિરાણ માર્કેટ એન્ટરપ્રાઇઝ દ્વારા લેવામાં આવે છે જે પ્રોપ્રાઇટર્સશીપ આધારિત એન્ટીટીઝ છે, જ્યારે ભાગીદારી આધારિત કંપનીઓ દ્વારા 11% હિસ્સો લેવામાં આવે છે. 9.3% જેટલી નોંધાયેલ ભાગીદારી આધારિત કંપનીઓ ની સામે વોલ્યુમ દ્વારા બીજું 7.5% ધિરાણ પ્રોપ્રાઇટર્સશીપ આધારિત એન્ટીટીઝ તરીકે નોંધાયેલા નાના ઉદ્યોગોને આપવામાં આવે છે. (ટેબલ -2 નો સંદર્ભ લો)

ક્ષેત્રને આપવામાં આવેલી 37% જેટલી લોન માલિકી આધારિત માર્કેટ બોરોઅર દ્વારા, 11% ભાગીદારી આધારિત માર્કેટ બોરોઅર્સ દ્વારા લેવામાં આવે છે

ટેબલ 2: ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ- બોરોઅર લેન્ડસ્કેપ

Borrower Segment	Proprietorship	Partnership	Private Limited	Public Limited	Others	Grand Total
Micro	36.67%	11.05%	3.65%	0.33%	6.29%	58.00%
Small	7.59%	9.39%	6.01%	0.42%	0.50%	23.91%
Medium	0.49%	2.24%	5.16%	0.64%	0.11%	8.64%
Mid - Corporate	0.02%	0.17%	1.50%	0.41%	0.00%	2.10%
Large Corporate	0.05%	0.04%	3.96%	3.25%	0.05%	7.36%
Grand Total	44.82%	22.89%	20.28%	5.05%	6.96%	100.0%

સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો ઈન્ડીયા

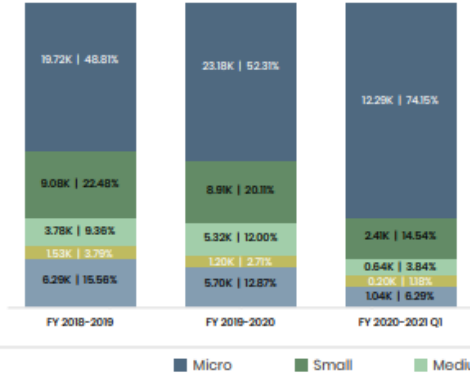
એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ માં બોરોઈંગ અને એનપીએ વલણો

નાણાકીય વર્ષ 2019-20 માં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરમાં આપવામાં આવેલી લોનની કુલ સંખ્યા 44,300 હતી. આ લોનનું કુલ ધિરાણ મૂલ્ય ₹1.01 લાખ કરોડ છે. નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના પ્રથમ ત્રિમાસિક ગાળામાં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરમાં કુલ 16,580 લોન આપવામાં આવી હતી (સંદર્ભ ચાર્ટ 5 એ). નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના પ્રથમ ત્રિમાસિક માં મૂલ્ય ની દ્રષ્ટિ એ ₹ 29,000 કરોડ (સંદર્ભ ચાર્ટ 5 બી) વિતરિત કરવામાં આવ્યું હતું.

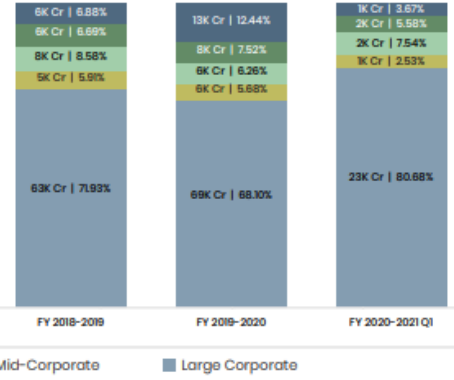
પાછલા વર્ષના સમાન ત્રિમાસિક ની સામે નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના પ્રથમ ત્રિમાસિક ગાળામાં એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટને લોનના વિતરણનો હિસ્સો 24% વધ્યો છે

Chart 5a: Auto & Auto Ancillary - Acquisition Trend by Borrower Segments (Volume)

Chart 5b: Auto & Auto Ancillary - Acquisition Trend by Borrower Segments (Value)

Source: CRIF Bureau, India

નાણાકીય વર્ષ 2019-20 માં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ ક્ષેત્ર દ્વારા લેવામાં આવેલી કુલ લોનમાંથી 52.3% માર્કેટો બોરોઅર સેગમેન્ટ દ્વારા હતી, જે 23,100 લોનો હતી. નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના Q1 માં માર્કેટો સેગમેન્ટમાં વોલ્યુમ દ્વારા વિતરણનો હિસ્સો 74% રહ્યો હતો, જ્યારે એમએસએમઈ સેગમેન્ટનો મળીને 92.5% (ચાર્ટ 5 એ સંદર્ભ લો) રહ્યો. મૂલ્ય ની દ્રષ્ટિ એ નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના Q1 માં મોટા કોર્પોરેટ્સને વિતરણ નો હિસ્સો 80.6% રહ્યો હતો, જ્યારે જૂન 2020 ના રોજ એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટનો હિસ્સો 17% રહ્યો હતો. (સંદર્ભ ચાર્ટ 5b).

માર્ચ 2020 માં લોકડાઉન દ્વારા મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટ્સને થયેલ લોન (વોલ્યુમ) નું વિતરણ દેખીતી રીતે અસર પામ્યું છે, જે વર્ષ 2019-20 ના Q1 માં 21% હિસ્સા થી ધટીને નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના Q1 માં 7% થઈ ગયું છે. આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાનના ભાગ રૂપે, સરકાર દ્વારા ગેરંટી બેકડ ઈમરજન્સી ક્રેડિટ લાઈન (ઈસીએલજીએસ) ના રૂપમાં એમએસએમઈ બોરોઅર વર્ગને નાણાકીય રાહત મળી છે. માર્કેટો બોરોઅર સેગમેન્ટને લોન (વોલ્યુમ) નો હિસ્સો નાણાકીય વર્ષ 2019-20 ના Q1 માં 50% થી વધીને નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના Q1 માં 74% થઈ ગયો છે (ચાર્ટ 5-એ નો સંદર્ભ લો).

જૂન 2020 ના રોજ, બધા બોરોઅર સેગમેન્ટો માટેની ડીલીકવંસી પાછલા વર્ષ કરતા ઓછી થઈ ગઈ છે, સિવાય કે મિડ કોર્પોરેટ્સ કે જ્યાં 1.5% જેટલો બગાડ થયો હતો.

ચાર્ટ 6: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ - બોરોઅર સેગમેન્ટ્સ મુજબ ડીલીકવંસી વલણો

Borrower Segment	Jun-18	Jun-19	Jun-20
Micro	4K Cr 6.06%	4K Cr 9.22%	5K Cr 7.35%
Small	11K Cr 5.32%	11K Cr 8.89%	11K Cr 7.64%
Medium	13K Cr 5.65%	14K Cr 6.99%	14K Cr 6.71%
Mid - Corporate	7K Cr 9.99%	8K Cr 9.70%	8K Cr 11.27%
Large Corporate	50K Cr 23.52%	62K Cr 14.87%	75K Cr 10.37%
Grand Total	85K Cr 16.43%	99K Cr 12.42%	113K Cr 9.59%

કરોડમાં આંકડા સેગમેન્ટના બાકી પોર્ટફોલિયોને રજૂ કરે છે. ટકાવારી અવલોકન અવધિ પ્રમાણે સેગમેન્ટની ડીલીકવંસી સૂચવે છે

સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો, ભારત

જૂન 2020 સુધીમાં મધ્ય કોર્પોરેટરો માટે ડીલીન્ક્વંસી સૌથી વધુ, 11.27% છે, જે જૂન 2019 ની તુલનાએ લગભગ 2% વધી છે, જો કે છેલ્લા 4 ત્રિમાસિક ગાળામાં ત્રિમાસિક વલણ વધુ કે ઓછું સુસંગત રહ્યું છે. મોટા કોર્પોરેટરો માટે ડીલીન્ક્વંસીમાં જૂન 2019 માં 14.8% થી જૂન 2020 માં 10.3% જેટલા ઘટાડા તરફ દોરી જતી દેવામાં રીકવરી થઈ છે. નિરપેક્ષ મૂલ્યના સંબંધ માં એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ માટેની ડીલીન્ક્વંસી થોડે વત્તે અંશે અચલ રહી છે. જો કે, એમએસએમઈ ડીલીન્ક્વંસી માં એકંદર પોર્ટફોલિયોની ટકાવારીમાં જૂન 2019 કરતા ઘટાડો થયો છે (સંદર્ભ ચાર્ટ-6).

જૂન 2020 સુધીમાં મધ્ય કોર્પોરેટ્સ કે જે માલિકી આધારિત કંપનીઓ છે તેમની એનપીએ સૌથી વધુ, 40.4% પર રહી હતી.

ટેબલ 3: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોન્ટ્સ – બોરોઅર લેન્ડસ્કેપ ડીલીન્ક્વંસી વલણો

Borrower Segment	Proprietorship	Partnership	Private Limited	Public Limited	Grand Total
Micro	7.23%	5.94%	8.18%	26.59%	7.35%
Small	9.47%	5.36%	8.71%	6.43%	7.64%
Medium	11.60%	10.22%	6.72%	1.11%	6.71%
Mid - Corporate	40.40%	7.08%	12.87%	8.10%	11.27%
Large Corporate	0.00%	0.04%	14.25%	4.41%	10.37%
Grand Total	9.27%	6.48%	12.62%	4.51%	9.59%

નોંધ: વોલ્યુમ દ્વારા કુલ ક્રેડિટના 8% વાળા 'અન્ય' તરીકે બોરોઅર વ્યવસાયના પ્રકાર આ વિશ્લેષણમાંથી બાકાત છે.

સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો, ઈન્ડિયા

જૂન 2020 ના રોજ પ્રાઈવેટ લીમીટેડ કંપનીઓએ તેના ક્રેડિટ પોર્ટફોલિયોના 12.6% જેટલી મહત્તમ ચુકવણી તાણનો અનુભવ કર્યો છે, ત્યારબાદ પ્રોપરાઈટર્સશિપ આધારિત એન્ટીટીઝ 9.2% છે. બોરોઅર સેગમેન્ટ્સ અને બિઝનેસ ટાઈપ માટે એનપીએનું કોસ વિશ્લેષણ એ બતાવે છે કે મધ્ય કોર્પોરેટ્સ કે જે પ્રાઈવેટ લીમીટેડ કંપનીઓ છે તેમના દ્વારા સૌથી વધી 40.4% ની ડીલીન્ક્વંસી નો સામનો કરવો પડે છે, ત્યારબાદ માઈક્રો એન્ટરપ્રાઈઝીસ, જે જાહેર ક્ષેત્રની મર્યાદિત કંપનીઓ છે, તે 26.5% પર છે. મોટા કોર્પોરેટરોની જે પ્રાઈવેટ લીમીટેડ કંપનીઓ છે તેમની ડીલીન્ક્વંસી 14.2 % હતી જ્યારે મધ્યમ અને નાના બોરોઅર વર્ગમાં પ્રોપરાઈટર્સશિપ આધારિત એન્ટીટીઝ ની ડીલીન્ક્વંસી જૂન 2020 ના રોજ અનુક્રમે 11.6 % અને 9.4% ના પ્રમાણ માં હતી.. (ટેબલ 3 નો સંદર્ભ લો).

નાણાકીય વર્ષ 2016-2017 પહેલાં (નાણાકીય વર્ષ 2015-2016 સુધી) ક્ષેત્ર ને આપેલ ટર્મ લોન નું વિન્ટેજ એનાલિસીસ મોટે ભાગે પ્રોપરાઈટર્સશિપ આધારિત એન્ટીટીઝ અને પ્રાઈવેટ લીમીટેડ કંપનીઓ માટેનો 90+ પાસ્ટ ડ્યુ ટેખાવ લગભગ 50% જેટલો બગાડ બતાવે છે. બોરોઅર સેગમેન્ટમાં, મધ્યમ બોરોઅર સેગમેન્ટ સિવાયના તમામ, 40% જેટલી ઉંચી ડીલીન્ક્વંસી સાથેની તાણવાળી પ્રોફાઈલ સૂચવે છે.

નાણાકીય વર્ષ 2016-2017 થી મંજૂર કરાયેલ લોન માટે બોરોઅર સેગમેન્ટ્સમાં ખુબ નાની લોન (ટી.એલ.) ડીલીન્ક્વંસી અને એકંદર બુક ડીલીન્ક્વંસી જોવા મળે છે જે 9.59 % જેટલી એકંદર ક્ષેત્રીય ડીલીન્ક્વંસી માં પણ પ્રતિબિંબિત થાય છે

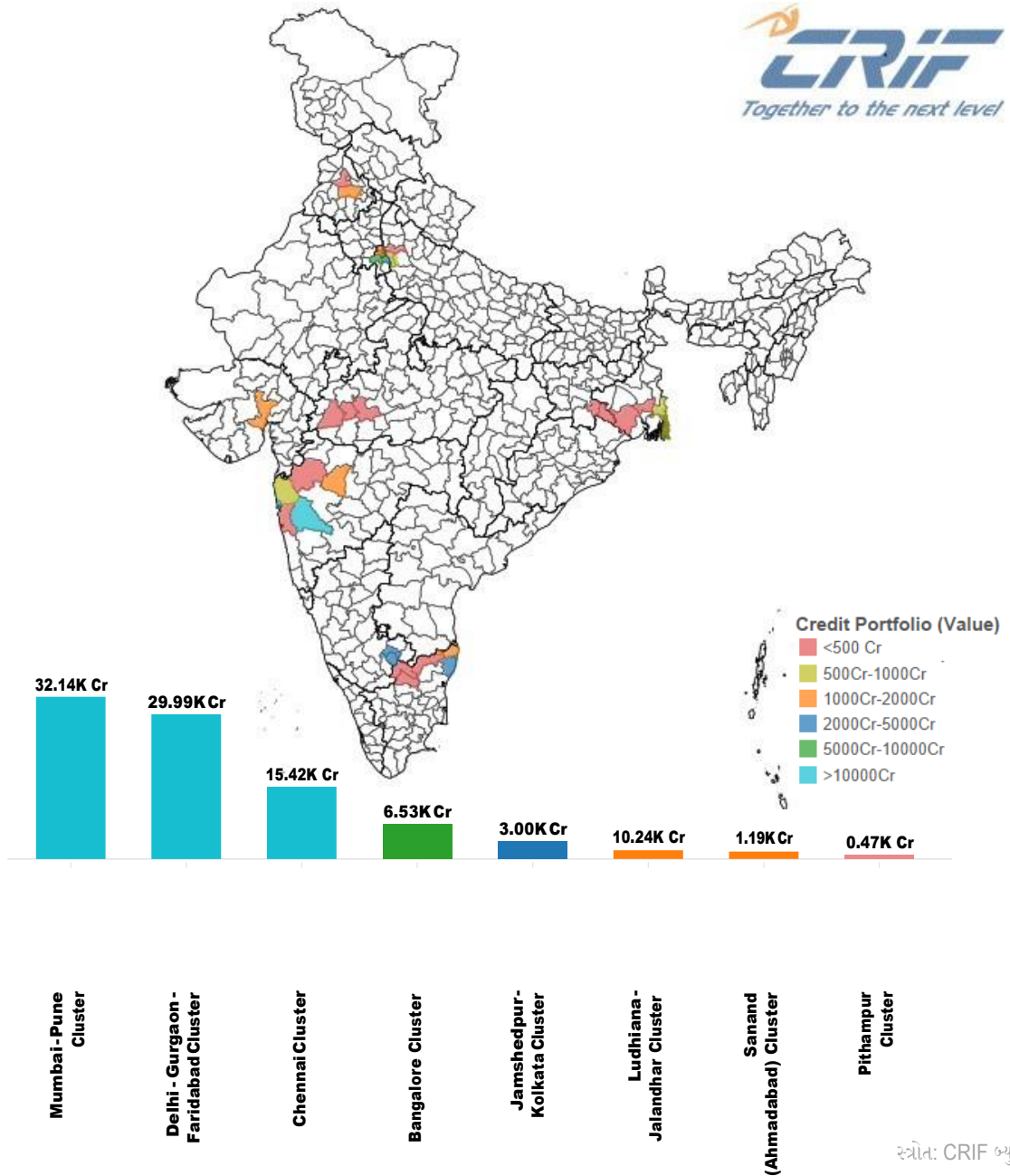
ભારતમાં સ્થાપિત અને ઉભરતાં ઓટો ક્લસ્ટર્સ

ભારતમાં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્સ ઉદ્યોગ મોટી સંખ્યાના ક્લસ્ટરોમાં ફેલાયેલો છે. આ ક્લસ્ટરો કાચા માલની પ્રાપ્યતા, કુશળ મજૂર અને અન્ય સપોર્ટ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના આધારે રચાય છે તથા ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્સ ક્ષેત્રની વૃદ્ધિની વાર્તાના મુખ્ય ભાગ છે. આ તમામ ક્લસ્ટરોમાં ઉત્પાદકો, પાર્ટ્સ પૂરા પાડનારાઓ, સંબંધિત સેવાઓ અને સહાયક ઉદ્યોગો વચ્ચે સહજવન સંબંધ છે.

જૂન 2020 સુધીમાં એક સાથે ટોચનાં 8 ઓટોમોબાઈલ ક્લસ્ટરો
80% ક્રેડિટ પોર્ટફોલિયોનો સમાવેશ કરે છે

ચાર્ટ 7: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્સ – ટોચના ક્લસ્ટર્સ

ક્લસ્ટર	મુંબઈ પુણે ક્લસ્ટર	દિલ્હી -ગુડગાંવ ફરીદાબાદ ક્લસ્ટર	ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર	બેંગલોર ક્લસ્ટર	જમશેદપુર- કલકત્તા ક્લસ્ટર	લુધિયાના - જલંધર ક્લસ્ટર	સાણંદ (અમદાવાદ) ક્લસ્ટર	પીથમપુર ક્લસ્ટર
ધિરાણ સક્રિય એકમો ની સંખ્યા	5000-7500	5000-7500	2500-5000	1500-2000	1500-2000	1500-2000	1000-1500	500-1000

જૂન 2020 સુધીમાં એકંદર ક્રેડિટનો 36% હિસ્સો (સંદર્ભિત ચાર્ટ 7) અને ₹32,140 કરોડના બાકી પોર્ટફોલિયો સાથે મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર (ઔરંગાબાદ અને નાસિક સહિત) એ સૌથી મોટો ક્લસ્ટર છે. મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર, દિલ્હી - ગુડગાંવ - ફરીદાબાદ ક્લસ્ટર, ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર અને બેંગલોર ક્લસ્ટર ધરાવતા સ્થાપિત ઓટો ક્લસ્ટર ભેગા મળીને ટોચના ક્લસ્ટર્સ ને એકંદર ક્ષેત્રીય શાખના 93 % ફાળો આપે છે. (કુલ ક્રેડિટ > ₹5000 કરોડ)

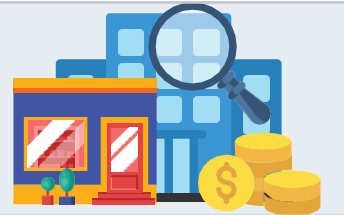
ટોચના ક્લસ્ટરોમાં, મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટરમાં જૂન 2020 સુધીમાં વાય-ઓ-વાય વિકાસ 37.8% થયો હતો, ત્યારબાદ ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર 23% (ટેબલ 4 નો સંદર્ભ લો). મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર માં વૃદ્ધિ મુખ્યત્વે મોટા પ્રમાણમાં મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટો દ્વારા સંચાલિત ઔરંગાબાદ અને પુનાને કારણે છે જે કમશ 158% અને 42% વાય-ઓ-વાય ના દરે વિકસ્યા છે. ચેન્નાઈ અને કાંચીપુરમ્ એનુક્રમે 50% અને 11% વાય-ઓ-વાય વૃદ્ધિ સાથે ચેન્નાઈ ક્લસ્ટરના વિકાસમાં ફાળો આપ્યો છે. જ્યારે ચેન્નાઈમાં મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટ્સ મોટા ખેલાડીઓ છે, તો કાંચીપુરમમાં એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ દ્વારા સંચાલિત વૃદ્ધિ છે.

પોતાના 'મેક ઈન ઈન્ડિયા પ્રોગ્રામ' અંતર્ગત ભારત સરકારે કેટલાક ઓટો ક્લસ્ટરોને 'ઉંચી સંભાવના સાથે ઉભરતા ઓટો ક્લસ્ટરો' તરીકે મુકર કર્યા છે. આ ક્લસ્ટરોની અંદર ક્રેડિટ ઈન્ફ્યુઝનની દ્રષ્ટિએ બ્યુરો ડેટા સૂચવે છે કે માર્કેટમાં મંદી હોવા છતાં, ડિસેમ્બર 2019 સુધીમાં સાણંદ (અમદાવાદ) ક્લસ્ટર અને પીથમપુર ક્લસ્ટરે અનુક્રમે 31% અને 19% ની અસરકારક વાર્ષિક વૃદ્ધિ નોંધાવી છે. જો કે, આ ઉભરતા ક્લસ્ટરો પર માર્ચ 2020 માં જાહેર કરાયેલા લોકડાઉન દ્વારા અસર થઈ છે જે જૂન 2020 સુધીમાં અનુક્રમે 6% અને 11% ના ત્રિમાસિક વૃદ્ધિ માં ઘટાડા દ્વારા જોવાય છે.

આ ટોચના ક્લસ્ટરોમાં જૂન 2020 સુધીમાં એકંદર ડીલીન્ક્વેન્સી 9.7% રહી હતી. સ્થાપિત ક્લસ્ટરોમાં, દિલ્હી-ગુડગાંવ-ફરીદાબાદ ક્લસ્ટરમાં સૌથી વધુ, 18.64% ડીલીન્ક્વેન્સી રહી, ત્યારબાદ મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટર ની 8.21% રહી. જૂન 2020 સુધીમાં ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર અને બેંગલોર ક્લસ્ટરમાં પ્રમાણમાં ઓછી, અનુક્રમે 1.15% અને 1.52% ડીલીન્ક્વેન્સી રહી છે.

ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્ર રોજગાર ઉભા કરવા માટેના તેના ફાળા માટે જાણીતું છે. સરકારી સ્ત્રોતો અનુસાર (16) ટોચના એકલા 8 ક્લસ્ટરો આ ક્ષેત્ર દ્વારા ઉત્પન્ન થતાં કુલ રોજગારના લગભગ 72% જેટલા ધરાવે છે. આ ક્લસ્ટરોમાં, 2018-19¹⁷ માં ચેન્નાઈ ક્લસ્ટર રોજગારનો 33% હિસ્સો ધરાવે છે, ત્યારબાદ દિલ્હી - ગુડગાંવ - ફરીદાબાદ ક્લસ્ટર 22% અને મુંબઈ-પુણે ક્લસ્ટર નો 21% છે.

ટોચના 10 ક્લસ્ટર્સમાં એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ ક્રેડિટ પોર્ટ ફોલીઓ ના માત્ર 17 % ધરાવે છે

ટેબલ 4: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોન્ટ્સ – ટોચના ઓટો ક્લસ્ટર્સ ની સરખામણી

		June 2020								
		Mumbai - Pune Cluster	Delhi - Gurgaon - Faridabad Cluster	Chennai Cluster	Bangalore Cluster	Jamshedpur - Kolkata Cluster	Ludhiana - Jalandhar Cluster	Sanand (Ahmadabad) Cluster	Pithampur Cluster	Total
Overall	Portfolio Outstanding (Cr)	32.14K	29.99K	15.42K	6.53K	3.00K	1.24K	1.19K	0.47K	89.99K
	Y-o-Y Change	37.80%	3.11%	23.2%	1.58%	-18.76%	-34.72%	8.51%	-20.59%	14.40%
	Delinquency 90+ %	8.21%	18.64%	1.15%	1.52%	2.54%	43%	4.55%	5.33%	9.73%
	WC Utilization Ratio	43%	40%	36%	36%	44%	55%	24%	47%	40%
	TL Utilization Ratio	53%	64%	56%	55%	57%	53%	3%	36%	46%
MSME	Portfolio Outstanding (Cr)	4.17K	5.13K	2.79K	0.89K	0.83K	0.63K	0.52K	0.35K	15.31K
	Y-o-Y Change	6.58%	13.39%	-2.10%	-14.42%	-11.36%	-7.02%	-21.43%	1.64%	2.43%
	Delinquency 90+ %	11.76%	4.17%	4.55%	6.51%	3.51%	14.40%	10.46%	4.84%	7.06%
	WC Utilization Ratio	33%	45%	48%	26%	51%	57%	24%	57%	40%
	TL Utilization Ratio	47%	50%	38%	32%	25%	55%	52%	40%	43%

સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો, ઈન્ડિયા

ભંડોળના ઉપયોગની દ્રષ્ટિએ, વર્કિંગ કેપિટલ લોન (ડબલ્યુસી) નો એકંદર ઉપયોગ 40% અને ટર્મ લોન (ટીએલ) માટે 46% છે. ટર્મ લોન્સનો ઉપયોગ બાકી બેલેન્સ અને કુલ મંજૂર લોનની રકમ ના ગુણોત્તરનો સંદર્ભ આપે છે, જ્યારે વર્કિંગ કેપિટલ ઉપયોગ બાકી બેલેન્સ અને બોરોઅર ના ડ્રોઈંગ પાવર ના ગુણોત્તરનો સંદર્ભ આપે છે. ઉચ્ચતર ટર્મ લોન ઉપયોગિતા ગુણોત્તર ક્ષમતા વિસ્તરણ જરૂરિયાતો માટે ધિરાણની ઉંચી જમાવટ સૂચવે છે, જ્યારે ઉચ્ચતર વર્કિંગ કેપિટલ ઉપયોગિતા ગુણોત્તર વ્યવસાયની ઓપરેશનલ જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે ઉંચી ક્રેડિટ જમાવટ સૂચવે છે.

ટોચના ક્લસ્ટરોમાં, પીથમપુર ક્લસ્ટરમાં ડબલ્યુસી નો સૌથી વધુ ઉપયોગ, 47% છે, ત્યારબાદ લુધિયાણા-જલંધર ક્લસ્ટર 44% છે. દિલ્હી - ગુડગાંવ - ફરીદાબાદમાં ટીએલ નો સૌથી વધુ વપરાશ, 64% છે, ત્યારબાદ લુધિયાણા-જલંધર ક્લસ્ટર 57% છે.

ટોચના ક્લસ્ટરોમાં, એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટ દ્વારા લેવામાં આવતી ક્રેડિટ, જૂન 2020 સુધીના કુલ ધિરાણ મૂલ્યના માત્ર 17% છે, જે ₹15,310 કરોડ છે. મુખ્યત્વે દિલ્હી - ગુડગાંવ - ફરીદાબાદ અને મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટરમાં અનુક્રમે વાય-ઓ-વાય 13.3% અને 6.5% વૃદ્ધિ નોંધવાને લીધે આ ક્ષેત્રમાં વાય-ઓ-વાય વૃદ્ધિ 2.4% જોવા મળી હતી. જૂન 2020 સુધીમાં એમએસએમઈ બોરોઅર સેગમેન્ટમાં 7% એનાપીએ રહી હતી, જ્યારે ડબલ્યુસીનો એકંદર વપરાશ રેશિયો 40% અને ટીએલ નો 43% રહ્યો હતો. એમએસએમઈ બોરોઅર વર્ગમાં, લુધિયાણા-જલંધર ક્લસ્ટર અને પીથમપુર ક્લસ્ટરમાં ડબલ્યુસીનો સૌથી વધુ ઉપયોગ, 57% થયો છે, જ્યારે લુધિયાણા-જલંધર ક્લસ્ટરમાં પણ જૂન 2020 ના રોજ ટી.એલ. નો સૌથી વધુ ઉપયોગ, 55% જોવા મળ્યો હતો.

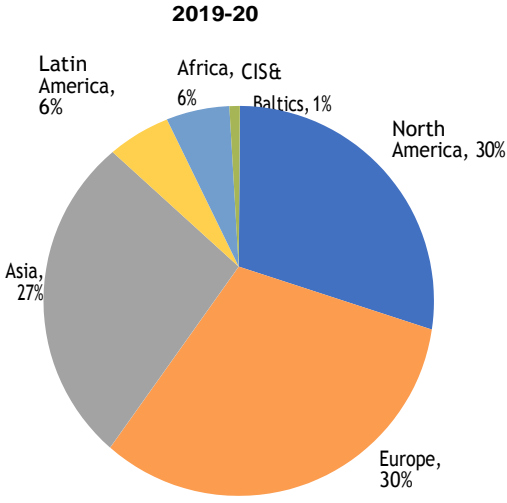
નિકાસ ધિરાણ લેંડસ્કેપ

ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ માત્ર સ્થાનિક-મોરચા પરના રોગચાળાની અસરમાંથી છૂટકારો મેળવવા માટે જ સંઘર્ષ નથી કરી રહ્યો, પરંતુ ખાસ કરીને પડોશી દેશોમાં વિદેશી ચલણના પડકારો, નિકાસના ઓર્ડર ઓછા થઈ જવાને લીધે અને નેપાળ અને બાંગ્લાદેશ સરહદ બંધ થવાને કારણે તેની નિકાસ પર અસર થઈ રહી છે.

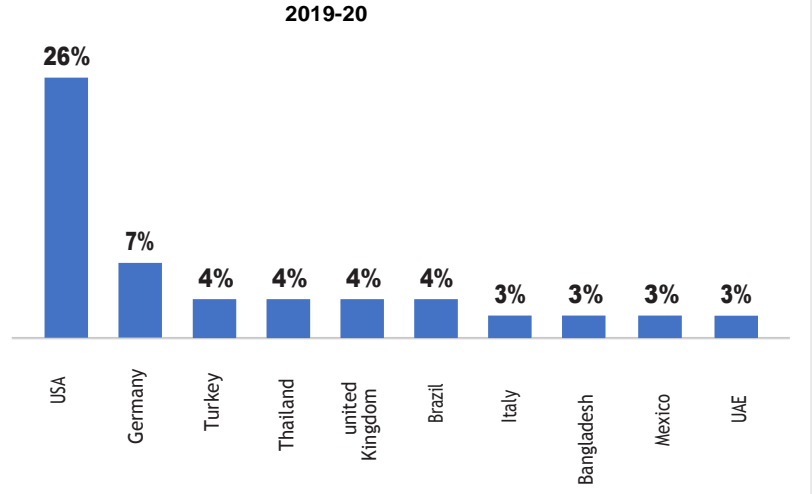
વિસ્તાર ની દ્રષ્ટિએ ઓટો કમ્પોનન્ટ્સના નિકાસ માટેના સૌથી મોટા બજારોમાં યુરોપ અને ઉત્તર અમેરિકા ક્ષેત્ર રહ્યા છે, જેમાં પ્રત્યેક નો 30% હિસ્સો છે અને ત્યારબાદ એશિયાનો 27% છે. 2019-2020 માં 26% હિસ્સા સાથે યુ.એસ.એ. ભારતીય ઓટો કમ્પોનન્ટ્સની સૌથી મોટી નિકાસ થતો દેશ છે. (ચાર્ટ 8 એ, બી નો સંદર્ભ લો).

ચાર્ટ 8a: ઓટો કોમ્પોન્ટસ-વિસ્તાર દ્વારા નિકાસ

ચાર્ટ 8b: ઓટો કોમ્પોન્ટસ-ટોચના 10 નિકાસ સ્થાન

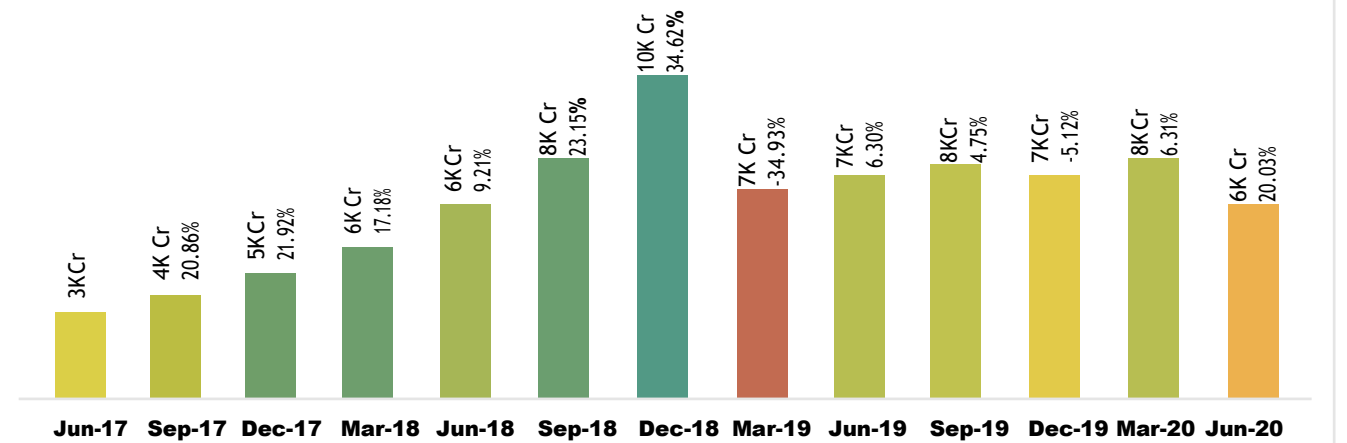
સ્ત્રોત: વાર્ષિક અહેવાલ 2019-20, ACMA

માર્ચ 2017 થી સેક્ટરમાં નિકાસ ધિરાણમાં સતત વધારો જોવા મળ્યો છે, જેણે ડિસેમ્બર 2018 માં મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ સૌથી વધુ 35% ક્યુ-ઓ-ક્યુ વૃદ્ધિ નોંધાવી હતી. ત્યારબાદ ઉદ્યોગની મંદીથી પ્રભાવિત થવાથી માર્ચ-2019 માં નિકાસ ધિરાણ માં 35% નો મોટો ઘટાડો જોવા મળ્યો. ત્યાર પછીના બે ત્રિમાસિક ગાળામાં નિકાસ ધિરાણમાં અનુક્રમે 6.3% અને 4.7% ની વૃદ્ધિ જોવા મળી. નાણાકીય વર્ષ 2019-20 ના Q3 માં ફરી નિકાસ ક્રેડિટમાં 5.1% નો ઘટાડો જોવાયો. કોવિડ -19 રોગચાળો અને માર્ચ 2020 માં દેશવ્યાપી લોકડાઉનને કારણે ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્રની નિકાસ પર પણ ગંભીર અસર પડી, જૂન 2020 ના રોજ નિકાસ ક્રેડિટ પહેલાના ત્રિમાસિક કરતાં 20% અને જૂન 2019 ની તુલનામાં 14% ઘટી છે. (ચાર્ટ 9 નો સંદર્ભ લો).

જૂન 2020 ના રોજ આ ક્ષેત્રની નિકાસ ધિરાણમાં 20% ત્રિમાસિક ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો.

ચાર્ટ 9: ઓટો અને ઓટો કોમ્પોન્ટસ - નિકાસ ધિરાણ વલણો

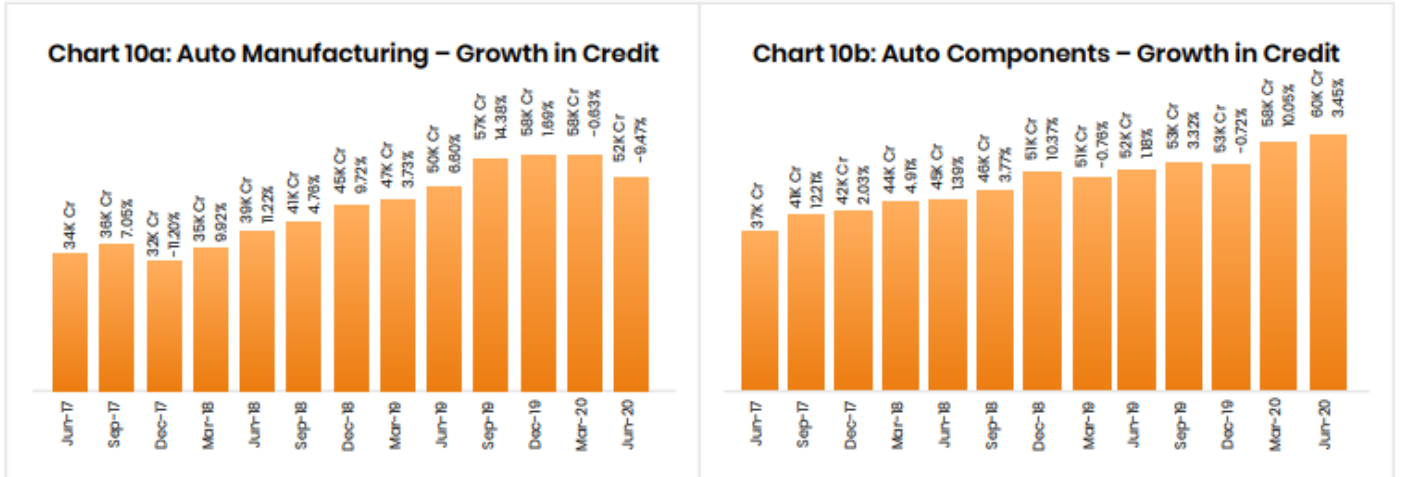
સ્ત્રોત: CRIF બ્યુરો, ઈન્ડિયા

ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગ અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરને ક્રેડિટનું વિઘટન

ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટરમાં ટૂ-વ્હીલર્સ, થ્રી વ્હીલર્સ, પેસેન્જર વિકલ્સ અને કમર્શિયલ વાહનોનો સમાવેશ થાય છે. વર્ષ 2019-2020 માં માર્કેટ શેરનો 81% હિસ્સો ટૂ-વ્હીલર્સ ધરાવે છે, ત્યારબાદ પેસેન્જર વિકલ્સ 13%, કમર્શિયલ વાહનો 3% અને થ્રી વ્હીલર્સ 3% છે. (18) ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્રમાં એન્જિન ભાગો, ડ્રાઈવ ટ્રાન્સમિશન અને સ્ટીઅરિંગ પાર્ટ્સ, બોડી અને ચેસીસ, સસ્પેન્શન અને બ્રેકિંગ પાર્ટ્સ, વિદ્યુત પાર્ટ્સ વગેરે નો સમાવેશ થાય છે. (19)

નાણાકીય વર્ષ 2019 - 20 માં સ્થાનિક બજારમાં 26.36 મિલિયન વાહનોનું ઉત્પાદન થયું હતું, જે નાણાકીય વર્ષ 2015-16થી 4 વર્ષના ગાળામાં 2.3% ના સીએજીઆરથી વધું છે. વર્ષ 2018 માં ઓટો માર્કેટમાં ભારત ચોથા ક્રમે હતું. જો કે, 2019-20 માં વેચાણમાં 18% નો ઘટાડો થવા સાથે (20) ઉદ્યોગના ઉત્પાદનમાં પાછલા વર્ષ કરતા 15% નો ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો.

'ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટર ભારતની જીડીપીમાં 2.3% જેટલો ફાળો આપે છે અને ભારતની નિકાસમાં તેનો 4% હિસ્સો છે. નાણાકીય વર્ષ 2019-20 સુધી સ્થાનિક બજાર OEM (ઓરિજિનલ ઇક્વિપમેન્ટ મેન્યુફેક્ચરર) સપ્લાય ઓટો કમ્પોનન્ટ માર્કેટનો 51% હિસ્સો ધરાવે છે, ત્યારબાદ નિકાસ 28% અને આફ્ટર માર્કેટ 21% થાય છે (21). નાણાકીય વર્ષ 2019-20 માં ઓટો કમ્પોનન્ટ ઉદ્યોગ ₹3.49 લાખ લાખ કરોડ જેટલો રહ્યો છે જે પાછલા વર્ષ કરતા 12% ઘટ્યો હતો. વિપરીત પરિસ્થિતિમાં પણ ધરેલું આફ્ટર માર્કેટ વેચાણ ₹0.69 લાખ કરોડ રહ્યું હતું જે પાછલા વર્ષ કરતા 3% ની વૃદ્ધિ નોંધાવી રહ્યું છે. નાણાકીય વર્ષ 2019-20 સુધીમાં નિકાસ ₹1.02 લાખ કરોડ રહી છે, જે નાણાકીય વર્ષ 2018-19 કરતાં (22) 4% થી વધુ નીચો વિકાસ (degroth) છે.

જૂન 2020 સુધીમાં ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટરને ક્રેડિટ માં માર્ચ 2020 ની સરખામણીમાં લગભગ 10% નો ત્રિમાસિક ઘટાડો જોવા મળ્યો, (સંદર્ભ ચાર્ટ 10 એ). ડિસેમ્બર 2019 માં સેક્ટરની મંદીથી પ્રભાવિત ઉદ્યોગની ધિરાણ માંગ, જેમાં 1.6% ની તીવ્ર વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી તે માર્ચ 2020 માં 1% જેટલી ઘટી હતી.

ડિસેમ્બર 2019 માં ત્રિમાસિક ગાળામાં 0.8% નો ઘટાડો જોવાયા બાદ ઉદ્યોગમાં નરમાઈને કારણે ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટર નાં ધિરાણ પર પણ અસર પડી છે. જો કે, ઉદ્યોગ વિભાગના અનુસંધાનમાં, આ ક્ષેત્રે માર્ચ 2020 માં 10% જેટલો વિકાસ જોયો છે, જ્યારે લોકડાઉન ને કારણે જૂન 2020 માં વૃદ્ધિ દર (ચાર્ટ 10 બી નો સંદર્ભ લો) ઘટીને 3.4% પર આવી ગયો.

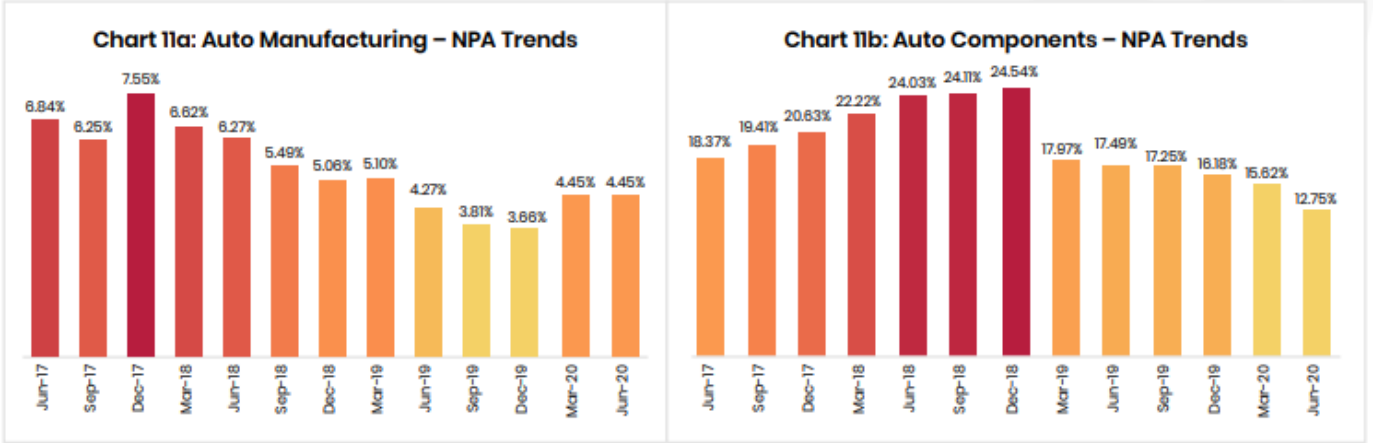
(18) સોસાયટી ઓફ ઇન્ડિયન ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરર્સ (સિયામ)

(19) ઇન્ડસ્ટ્રી બોડી ઓટોમોટિવ કમ્પોનન્ટ મેન્યુફેક્ચર્સ એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડીયા (એસીએમએ)

(20) સોસાયટી ઓફ ઇન્ડિયન ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચર્સ (સિયામ), 2019-20 માટે ધરેલું બજાર હિસ્સો

(21) આફ્ટર માર્કેટ એ ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ ઉદ્યોગનું ગૌણ બજાર છે, જે ગ્રાહકને ઓઈએમ દ્વારા ઓટોમોબાઈલના વેચાણ પછી, વાહનના બધા ભાગો, રસાયણો, સાધનો અને એસેસરીઝના ઉત્પાદન, પુનર્નિર્માણ સાથે સંબંધિત છે.

(22) ઓટોમોટિવ કમ્પોનન્ટ મેન્યુફેક્ચર્સ એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડીયા (એસીએમએ)

Source: CRIF Bureau, India

ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગમાં એનપીએના વલણો માં અગાઉના 8 ક્વાર્ટરની તુલનામાં ઘટાડો જોવા મળ્યો છે, જે ડિસેમ્બર 2017 માં 7.55% થી ડિસેમ્બર 2019 માં 3.66% થયો, માર્ચ 2019 માં ફક્ત નજીવો વધારો થયો. માર્ચ 2020 આવતા સેક્ટરની એનપીએ વધીને 4.4% થઈ અને જૂન, 2020 ના રોજ તે સ્થિર થઈ છે (સંદર્ભ ચાર્ટ 11 એ).

બીજી તરફ ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરમાં જૂન 2017 થી ડીલીન્ક્વંસીમાં વધારો જોવા મળ્યો છે, જે ડિસેમ્બર 2018 માં લગભગ 25% ની ટોચ પર પહોંચી હતી. માર્ચ 2019 માં સેક્ટરની એનપીએમાં 7% નો ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો, જે નાણાકીય વર્ષ 2016-17 પહેલા વર્લ્ડવ્યાયેલ ડબલ્યુસી લોન્સના સેટલમેન્ટને આભારી છે, મુખ્યત્વે મુંબઈ - પુણે ક્લસ્ટરમાં એનપીએમાં તીવ્ર સુધારો થયો. ડિસેમ્બર 2019 સુધીમાં ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરમાં એનપીએ 16.1% ની જેટલી ઉંચી સપાટીએ રહી હતી, પરંતુ ત્રિમાસિક ગાળામાં 1.08% નો ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો. ત્યારબાદ એનપીએ ઘટી છે અને જૂન 2020 (ચાર્ટ 11 બી સંદર્ભ લો) સુધીમાં 12.7% જેટલી રહી છે.

જૂન 2020 સુધીમાં ઓટોમોબાઈલ ઉત્પાદકોને ધિરાણ કરવામાં વોલ્યુમ અને મૂલ્ય, બંને ની દ્રષ્ટિએ ખાનગી બેંકો અનુક્રમે 34.9% અને 49.3% ના હિસ્સા સાથે આધિપત્ય ધરાવે છે. વોલ્યુમ ની દ્રષ્ટિ એ વિદેશી બેન્કોનો 30.6% હિસ્સો અને મૂલ્ય ની દ્રષ્ટિએ 28.6% હિસ્સો છે. એનબીએફસીનો વોલ્યુમ ની દ્રષ્ટિ એ 19.2% હિસ્સો છે જ્યારે મૂલ્ય ની દ્રષ્ટિ એ ઓટો મોબાઈલ ઉત્પાદકોને આપવામાં આવતી ક્રેડિટમાં તેમનો હિસ્સો 2.8% જેટલો નજીવો છે.

વોલ્યુમ અને મૂલ્ય દ્વારા ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સ માટે પ્રાપ્ત ક્રેડિટની દ્રષ્ટિએ પણ ખાનગી બેન્કો જૂન 2020 સુધી વર્ચસ્વ ધરાવે છે. જૂન 2020 સુધી વિદેશી બેન્કોમાં મૂલ્ય દ્વારા 16.3% ની તુલનામાં વોલ્યુમ દ્વારા પ્રમાણમાં ઓછો હિસ્સો 4.6% છે. બીજી બાજુ જાહેર ક્ષેત્રની બેંકો અને એનબીએફસીનો મૂલ્યમાં અનુક્રમે 19.7% અને 14.5% ની તુલનાએ વોલ્યુમ દ્વારા ક્રમશઃ 27.8% અને 23% નો મોટો હિસ્સો છે.

ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ નો ભાવિ માર્ગ

ભારતમાં ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ ભારતના ઉત્પાદન જીડીપીના લગભગ 50% જેટલો હિસ્સો ધરાવે છે. ઘરેલું વેચાણ અને નિકાસમાં ફાળો આપવાની ક્ષમતાને કારણે તે સરકાર માટે કેન્દ્રિત વિસ્તાર છે. સરકાર 'ઓટોમોટિવ મિશન યોજના 2016 – 2026' દ્વારા 2026 સુધીમાં ભારતને ₹18.89 લાખ કરોડની કુલ આવક સાથે વિશ્વના ટોચના ત્રણ ઓટોમોબાઈલ મેન્યુફેક્ચરિંગ હબમાં સ્થાન આપવા નો ઈરાદો રાખે છે.

- નાણાકીય વર્ષ 2013-14 અને નાણાકીય વર્ષ 2017-18ની વચ્ચે આ ક્ષેત્રમાં રોકાણ કરેલી મૂડી 6.2% ની સીએજીઆર સાથે વૃદ્ધિ પામી છે.
- નાણાકીય વર્ષ 2013-14 અને નાણાકીય વર્ષ 2017-18 વચ્ચે 6.1% ના સીએજીઆર સાથે ક્ષેત્રમાં રોજગારમાં વધારો થયો છે.
- 2018-19 માં તમિલનાડુ, મહારાષ્ટ્ર, હરિયાણા, કર્ણાટક, અને ઝારખંડ - ટોચનાં 5 રાજ્યોમાં આ ક્ષેત્ર દ્વારા ઉત્પન્ન થયેલ રોજગારનો 78% હિસ્સો છે

વૈશ્વિક વલણો અનુસાર, સરકારે ઈલેક્ટ્રિક વાહનો, તેમના ઘટકો અને બેટરીઓ માટે પરિવર્તનશીલ ગતિશીલતા અને તબક્કાવાર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્રોગ્રામ્સ (પીએમપી) માટેની વ્યૂહરચનાઓને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા અને અમલ કરવા માટે નેશનલ મિશન ઓન ટ્રાન્સફોર્મેટિવ મોબિલીટી એન્ડ બેટરી સ્ટોરેજને પણ મંજૂરી આપી દીધી છે. ભારતમાં ધિરાણ ઉદ્યોગ પણ ઉત્પાદન તેમજ ઉપભોગ માટે નાણાંની સરળ અને સસ્તી એક્સેસ આપીને માંગ વધારવામાં પોતાનો ભાગ ભજવી રહ્યો છે.

જો કે, દેશના આર્થિક વિકાસને આગળ વધારતા અગ્રણી ક્ષેત્રોમાંના એક હોવા છતાં, ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ક્ષેત્રે માંગમાં સંકુચિતતાના આશરે 18 મહિનાના ગાળા દરમિયાન ઉદ્યોગના સેગમેન્ટ્સમાં બે દાયકામાં 2019 માં માંગમાં સંકુચિતતાનો સૌથી મોટો તબક્કો જોયો છે, જેમાં અત્યાર સુધીનું સૌથી ખરાબ વેચાણ નોંધાયેલ છે.

માર્ચ 2020 માં સરકારે જાહેર કરેલા COVID-19 રોગચાળા અને દેશવ્યાપી લોકડાઉનને પગલે એપ્રિલ 2020 માં શૂન્ય વેચાણ રહ્યું હતું અને આ ક્ષેત્રની મુશ્કેલીમાં વધારો કરીને May 2020 માં મોટાભાગના ઉત્પાદકો નો આશરે 80% ઘટાડો થયો હતો. જો કે, ચાલુ નાણાકીય વર્ષના વેચાણના સંદર્ભમાં શ્રેષ્ઠ મહિનો મનાતા ઓક્ટોબર 2020 માં આ ક્ષેત્રે પહેલેથી જ પુન રીકવરી ની લીલી જંડી જોવાનું શરૂ કરી દીધું છે. ઉદ્યોગ નિષ્ણાતો આને માટે ગ્રામીણ અને અર્ધ-શહેરી બજારોની પૂરી દેવાયેલી (પેન્ટ-અપ) માંગ, લોન પરના વ્યાજના દર તેમજ ઉત્સવની મોસમ અને ઓટોમેકર્સ તરફથી આકર્ષક ઓફર્સ જેવા ઘણા પરિબળો ને જવાબદાર માને છે.

અંધારણ, ટર્નઓવર, પ્લાન્ટ અને મશીનરીમાં રોકાણ, માનવશક્તિ અને ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિના પ્રકાર દ્વારા કંપનીઓના સ્વસ્થ મિશ્રણનો સમાવેશ કરતાં મુખ્ય ઔદ્યોગિક ક્લસ્ટરોમાં સ્થિત ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ એકમોમાં સિડબી દ્વારા સંચાલિત ટૂંકા સર્વેક્ષણમાં એમએસએમઈ દ્વારા સામનો કરાતા અને રોગચાળા દ્વારા ઉચ્ચારણ કરાતા નીચેના પડકારો પર પ્રકાશ ફેંકવામાં આવે છે :

સર્વે રચના

- * ઉત્પાદન કરતી કંપનીઓ સાથે મોટા ભાગના નાના બોરોઅર અને જે 50 કરતા ઓછા કર્મચારીઓ ધરાવે છે
- * 47% પ્રાઈવેટ લીમીટેડ કંપનીઓ, 33% પ્રોપ્રાઈટર્સશીપ આધારિત એન્ટિટીઝ કંપનીઓ
- * 67 % ઉત્તરદાતાઓ પ્લાન્ટ અને મશીનરીમાં 10 કરોડ રૂપિયા સુધી, 1 કરોડ રૂપિયા કરતાં વધુ રોકાણ અને 5 કરોડ કરતા ઓછા ટર્નઓવર વાળા

ફાઇનાન્સ

- એમએસએમઈ ને લોન પર ઊંચા વ્યાજ
- એમએસએમઈ માટે રોકડ પ્રવાહ / પ્રવાહિતાની મર્યાદાઓ
- કાર્યકારી મૂદીની આવશ્યકતાઓ પૂરી થતી નથી

પોલીસી અને પ્રોસીજર

- *લોકડાઉન ઉપાયું હોવા છતાં પણ ઔદ્યોગિક મજૂરને કામ પર પાછા કરવા માટે પ્રોત્સાહનોનો અભાવ
- * ઓટો પાર્ટ્સ પર 28% નો ઉંચો જીએસટી રેટ, દા.ત.: ટ્રેક્ટર અને શ્રી વ્હીલર પાર્ટ્સ
- * વિવિધ રાજ્યો માટે વિવિધ ઔદ્યોગિક નીતિઓ
- * બેંકો પાસેથી લોન મેળવવા માટે ઉંચી માત્રા માં લખાપટ્ટી

ઈન્ફ્રા સ્ટ્રક્ચર

- વીજળી ભંગાણ, અસાત્ય વાળો વીજળીનો પુરવઠો અને ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં એમએસએમઈ માટે ઉંચા ટેરિફ દર
- ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં અનિશય ભાડુ જે એમએસએમઈ માટે શરૂ કરવા અને સંચાલિત કરવા માટે નિષેધાત્મક છે.
- મશીનરી ભંગ

સપ્લાય ચેઇન

- કાચા માલ / એલ્યુમિનિયમની ઉંચી કિંમત પ્રોફીટ માર્જિન ઘટાડે છે
- COVID-19 કટોકટી વચ્ચે આંતરરાષ્ટ્રીય શિપિંગ / પરિવહનમાં પ્રતિબંધ
- પરપ્રાંતિય મજૂર પર આધારીતતા અને લોકડાઉન પછી કુશળ અને અકુશળ
- મજૂરની અછત

વધુમાં મે 2020 માં સરકાર દ્વારા ઈમર્જન્સી ક્રેડિટ લાઈન ગેરંટી યોજના દ્વારા એમએસએમઈઓને નાણાકીય સહાયની દૃશ્યમાન અસર નાણાકીય વર્ષ 2020-21 ના Q1 માં 70% તાજ વતરણ (વોલ્યુમ) ની અસર એકલા માર્છે બોરોઅર સેગમેન્ટમાં જોવા મળી છે . 1 જુલાઈ 2020 સુધીમાં જાહેર ક્ષેત્રની બેંકો અને ખાનગી બેંકોએ એમએસએમઈ ને (23) ઈમરજન્સી ક્રેડિટના રૂપમાં ₹52,000 કરોડનું વતરણ કર્યું હતું. આરબીઆઈ દ્વારા અન્ય નીતિવક્ષી પગલા જેવા કે લોનનું વન ટાઈમ પુનર્ગઠન, અને માર્ચથી ઓગસ્ટ 2020 સુધીના 6 મહિનાની મુદત માટે 2 કરોડ રૂપિયાની લોન પર ચાર્જ કરાયેલ ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ ની માફી કોવિડ -19 રોગચાળા પ્રેરિત તાણ પર કાબુ મેળવવા માટે અર્થ વ્યવસ્થા ને મદદ કરવા ના હેતુ માટે છે.ભંડોળનો ખર્ચ ઘટાડવા, કુશળ મજૂરીને પ્રોત્સાહન આપવાના પગલાં અને માળખાગત સુવિધા સંબંધિત સમસ્યાઓનું નિવારણ કરવાથી આ ક્ષેત્રના વિકાસમાં વધારો કરવામાં મદદ મળશે અને આ ક્ષેત્રમાં ધિરાણની માંગને વેગ મળશે.

- માર્ચ 2022 સુધીમાં ઉદ્યોગને ક્રેડિટ પોર્ટફોલિયોમાં 26% વૃદ્ધિની સંભાવના છે
- જૂન 2020 સુધીમાં ઉદ્યોગ એનપીએ 9.5% પર
- માર્ચ 2022 સુધીમાં એમએસએમઈ ક્રેડિટ સુસંગત રહેશે
- માર્ચ 2022 સુધીમાં એમએસએમઈ બોરોઅર વર્ગ માટે એનપીએ 1.2% જેટલી વધશે
- માર્ચ 2022 સુધીમાં મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટ્સમાં ધિરાણની 26% વૃદ્ધિનો અંદાજ છે
- માર્ચ 2022 સુધીમાં મધ્ય અને મોટા કોર્પોરેટ્સની એનપીએ માં 1.3% નો વધારો થવાનો અંદાજ છે

23 જ્યારે બેંક સેન્કસન ₹1.10L કરોડને વટાવી ગઈ, એમએસએમઈ માટે પ્રવાહિતા વધી, આઉટલુક ભારત, 4 જુલાઈ, 2020

ડ્રાઇવર્સ

- * ફાસ્ટ એડોપ્શન એન્ડ મેન્યુફેક્ચરીંગ ઓફ (હાઈબ્રિડ & ઇલેક્ટ્રિક વ્હિકલ્સ (એફએએમઈ II) ના બીજા તબક્કાનું અમલીકરણ અને ઈવી ખરીદી પર ટેક્સ પ્રોત્સાહનની રજૂઆત
- * આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાનના ભાગ રૂપે ઓટો સેક્ટર માટેની પ્રોડક્શન લિંક પ્રોત્સાહન (પી.એલ.આઈ.) યોજનાની મંજૂરી અને એમએસએમઈ માટે નાણાકીય ઉત્તેજના જેવી બંને સરકારની અનુકૂળ નીતિઓ
- * ક્ષેત્ર દ્વારા પ્રાપ્ત એફડીઆઈનું ઉંચું મૂલ્ય - એપ્રિલ 2000 થી માર્ચ 2020 દરમિયાન ભારત માં કુલ એફડીઆઈનો 5% પ્રવાહ ઓટો અને ઓટો કોમ્પોનન્ટ્સના ક્ષેત્રમાં હતો..

નિયંત્રણો

- * ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટરમાં દબાવપૂર્ણ વિક્ષિપડિટીની સ્થિતિ અને એમએસએમઈ એકમો માટે ભોરોઈંગ ની ઉંચી પડતર એમએસએમઈ ક્રેડિટ સાથે વિકાસ ને પ્રતિબંધિત કરે છે, ક્ષેત્રના ટોચના ક્લસ્ટર્સ ને પણ કુલ ક્રેડિટના માત્ર 13% .
- * સ્થાપિત ઓટો ક્લસ્ટરોમાં જમીનની ઉપલબ્ધતા અને જમીન સંપાદનની ઉંચી કિંમત એ નવા એકમોની સ્થાપનામાં અવરોધ રૂપ છે.
- * ચાર્જનાથી ઓછી ગુણવત્તા વાળા ઓટો પાર્ટ્સની ની આયાત સ્થાનિક મેન્યુફેક્ચરર્સ સાથે નિષ્પક્ષ હરીફાઈને અવરોધે છે.

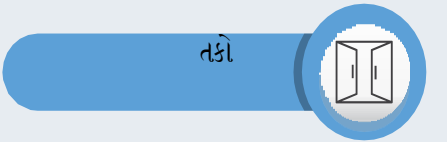

- * કોવિડ -19 રોગચાળો અને પરિણામ સ્વરૂપ લોકડાઉનથી ઉત્પાદન પાટા પરથી ઉતરી ગયું છે અને ઓટો વપરાશમાં વૈશ્વિક મંદી ને લીધે પહેલેથી જ નિકાસ નબળી પડી છે.
- * ઓઈએમએસ અને ઓટો પાર્ટ્સ સપ્લાયરો સંપૂર્ણ ઉત્પાદન ક્ષમતાએ હજી પાછા નથી ફર્યા તેની સાથે લોકડાઉનને કારણે મજૂરોના સ્થળાંતર ને કારણે ઓટો નિર્માતા મુશ્કેલીમાં મુકાઈ ગયા છે
- * કઠિન સીઓ-2 ઈમીસન ધોરણો અને નવી તકનીકમાં ઉચ્ચ રોકાણ, નવી સામાન્ય સાથે રહેવા માં ક્ષેત્ર દ્વારા અનુભવાતા પડકારોમાં વધારો કરે છે.

- * વિરાણીની ઔપચારિક ચેનલો માટે મોટા સંભવિત ગ્રાહકો આધારમાં અનુવાદ કરતી સરકારની 'મેક ઈન ઈન્ડિયા' પહેલ અને જીએસટી અમલીકરણ નવા ઓટો ક્લસ્ટરો અને એમએસએમઈ એકમોની નવી નોંધણીઓના ઉદભવમાં મદદ કરે છે.
- * વાહન સ્કેપેજ નીતિ અને વધારેલા અવમૂલ્યનથી ગ્રાહકો વાહનોને વહેલા બદલવા માટે તત્પર થશે, નવા તથા વપરાયેલ વાહનોના વેચાણમાં વધારો કરશે.
- * COVID-19 ના ફેલાવાને રોકવા માટેની સામાજિક અંતરની પ્રથા ગ્રાહકો, કે જે અગાઉ જાહેર પરિવહન પર આધારિત હતા, પોતાનું વાહન ખરીદવા માટે આગળ વધશે.

પડકારો

તકો

જ્યારે આગામી મહિનાઓમાં પણ માંગમાં વધારાની આશા છે, આગળ જતા આ ક્ષેત્રની રીકવરી પણ COVID-19 ના ફેલાવા પર આધારિત છે. અન્ય દેશોની તુલનામાં સીઓવીડ -19 નો ફેલાવો ઓછો કરવામાં સફળ થયા પછી ભારત હાલમાં ચેપના પ્રથમ મોજા ના અંતમાં છે. આ નવા સામાન્યનો સામનો કરવા માટે શક્ય હોય તેટલું જલદી રોગચાળા પહેલાની સ્થિતિ એ પહોંચવાનો પ્રયાસ કરીને ઓટો અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ ઉદ્યોગ, સરકાર અને નિયમનકારોએ વૃદ્ધિ અને ટકાઉપણું બંનેને ધ્યાનમાં રાખીને, નવા અને વધુ ડિજિટલ સંચાલિત માર્ગો તથા વ્યવસાય કરવાના માધ્યમો અપનાવવા માટે એકધારિત પ્રયત્નો કરવાની જરૂર છે.

અસ્વીકૃતિ

આ અહેવાલમાં ફક્ત એકંદર સ્તરની માહિતી છે. તેમાં કોઈ કેડિટ માહિતી શામેલ નથી અને તેને કેડિટ માહિતી રિપોર્ટ અથવા તેના ભાગ તરીકે ગણવામાં આવશે નહીં. આ અહેવાલમાં CRIF હાઈ માર્કના ડેટાબેઝમાંની કેડિટ માહિતી પર આધારિત વિશ્લેષણ છે. પરિણામો ને "કાનૂની વર્ણન" તરીકે ગણવા અથવા તેનો ઉપયોગ કરવા માટે નથી. CRIF હાઈ માર્ક તેના ડેટાને સચોટ અને અદ્યતન રાખવા પ્રયત્ન કરે છે પરંતુ તેની ચોકસાઈની બાંધકામી આપતું નથી. અહીં પૂરા પાડવામાં આવેલા કોઈપણ ડેટા પર નિર્ભરતા રાખીને વપરાશકર્તા દ્વારા લેવાયેલ અથવા નહિ લેવાયેલ કોઈપણ પગલાં, લેવાયેલ કોઈ પણ નિર્ણય, અથવા આવા કોઈ આવા કારણો ધ્યાનમાં લીધા વગર કોઈ પણ ભૂલો, અવગણના અથવા ડેટાની અચોક્કસતા માટે સીઆરઆઈએફ હાઈ માર્ક જવાબદારી સ્વીકારતું નથી. સીઆરઆઈએફ હાઈ માર્ક કેડિટ ઈન્ફર્મેશન સર્વિસીસ પ્રા. લિમિટેડ ની પરવાનગી વિના અહેવાલમાં સમાવિષ્ટોની કોઈ ભાગ અથવા આખા ભાગમાં પુનઃ રજૂઆત કરવામાં આવશે નહીં. અહીં વ્યક્ત મત કરેલ લેખકનાં છે તેથી તેના સમાવિષ્ટો CRIF ઉચ્ચ માર્ક અને પ્રાપ્તકર્તા (ઓ) વચ્ચેની કોઈપણ પ્રતિબદ્ધતાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા નથી અને ઉપર જણાવેલ સામગ્રી માટે CRIF હાઈ માર્ક દ્વારા કોઈ જવાબદારી અથવા આર્થિક જવાબદારી સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.

CRIF ઈન્ડિયા વિષે

ઈન્ડિયા માં CRIF -તમારી બધી કેડિટ સંબંધિત આવશ્યકતાઓ માટે ના ભાગીદાર

CRIF ભારત હવે ભારતમાં કેડિટ માહિતી, વ્યાપાર માહિતી, એનાલિટિક્સ, સ્કોરિંગ, કેડિટ મેનેજમેન્ટ અને નિર્ણય ઉકેલો માટેના ઉત્પાદનો અને સેવાઓ પ્રદાન કરે છે.

CRIF એ ભારતના અગ્રણી કેડિટ બ્યુરો, CRIF હાઈ માર્કનું સંચાલન કરે છે, જે વ્યક્તિગત રેકોર્ડ્સનો સૌથી મોટો ડેટાબેઝ ધરાવે છે અને દર મહિને લાખો ધિરાણના નિર્ણયને ટેકો આપે છે. સીઆરઆઈએફ હાઈ માર્ક એ ભારતનું પ્રથમ સંપૂર્ણ-સેવા કેડિટ બ્યુરો છે જે તમામ બોરોઅર સેગમેન્ટ્સને આવરી લે છે - એમએસએમઈ / વાણિજ્યિક, છૂટક અને માર્કેટફોર્ડનાન્સ. સીઆરઆઈએફ હાઈ માર્ક દેશની તમામ અગ્રણી નાણાકીય સંસ્થાઓ સાથે કામ કરે છે, તેમની માલિકીની 'મેડ ઈન ઈન્ડિયા ફોર ઈન્ડિયા સર્ચ એન્જિન' નો ઉપયોગ કરીને એક વ્યાપક બ્યુરો કવરેજ પ્રદાન કરે છે, ઓછી ગુણવત્તાવાળા ડેટા સાથે પણ કામ કરવા માટે સાબિત થાય છે.

અમે પુણે ખાતેના અમારા શ્રેષ્ઠતા કેન્દ્ર દ્વારા વિશ્લેષણ, સ્કોરિંગ, કેડિટ મેનેજમેન્ટ અને નિર્ણય સોલ્યુશન્સમાં અમારી વૈશ્વિક કુશળતા લાવીએ છીએ. નિષ્ણાત ડેટા વૈજ્ઞાનિક અને આંકડાશાસ્ત્રીઓની અમારી ટીમ નાણાકીય સેવાઓ, વીમા અથવા ટેલિકોમ ક્ષેત્રો માટે ઉત્પત્તિ, માર્કેટિંગ અને સંગ્રહ માટે ઉચ્ચારણ કરતાં સ્કોરકાર્ડ્સ વિકસાવવામાં વર્ષોનો અનુભવ લાવે છે

અમારા ગ્રાહકો માટે સૌથી વધુ મૂલ્ય ઉમેરવા માટે - વૈશ્વિક શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિઓ, સ્કોરિંગમાં કુશળતા અને ટોચની રેટેડ કેડિટ મેનેજમેન્ટ્સ સોફ્ટવેર સોલ્યુશન્સ સાથે અમે ભારત માટે વિશ્વની શ્રેષ્ઠ માહિતી - વ્યાપક ડેટા અને અત્યાધુનિક ડિડુપ ટેકનોલોજી, બંને ને સાથે લાવીએ છીએ.

દૃષ્ટિથી સમૃદ્ધ, વપરાશકર્તા મૈત્રીપૂર્ણ અને અરસપરસ રીતે બ્યુરો તરફથી કેડિટ ડેટા અંગેની ઉદ્યોગ આંતરદૃષ્ટિ પ્રદાન કરવા માટે 'પ્રિઝમેટિક' એ રજીસ્ટર્ડ અને માલિકીનું CRIF પ્લેટફોર્મ છે. આ પ્લેટફોર્મ કેડિટ બ્યુરોના ડેટામાં બજારના ભૌગોલિક ડીપ ડાઈવ તેમજ સોર્સિંગ વલણો, જોખમ લેન્ડસ્કેપ, સ્પર્ધા અને માર્કેટ સાર્થકીંગ જેવા પરિમાણોના ડેટામાં છુપાયેલ આંતરદૃષ્ટિને ઉકેલવામાં મદદ કરે છે.

સીડબી વિષે

સ્મોલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ડેવલપમેન્ટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના સંસદના અધિનિયમ હેઠળ 1990 માં કરવામાં આવી છે. માર્કેટ, નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો (એમએસએમઈ ક્ષેત્ર) ના પ્રમોશન, ફાઈનાન્સિંગ અને ડેવલપમેન્ટના ત્રિપલ એજન્ડાને અમલમાં મૂકવા માટે અને સમાન પ્રવૃત્તિઓમાં રોકાયેલા વિવિધ સંસ્થાઓના કાર્યોના સમન્વય માટે સીડબીને મુખ્ય નાણાકીય સંસ્થા તરીકે લવાલો અપાયો છે. વર્ષોથી તેના વિવિધ નાણાકીય અને વિકાસલક્ષી પગલા દ્વારા, બેંક સમાજના વિવિધ વર્ગના લોકોના જીવનને સ્પર્શ્યું છે, સમગ્ર એમએસએમઈ સ્પેક્ટ્રમ ઉપરના સાહસોને અસર કરી છે અને એમએસએમઈ ઈકોસિસ્ટમમાં ઘણી વિશ્વસનીય સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલ છે. વિઝન 2.0 હેઠળ, સીડબીએ એમએસએમઈ ક્ષેત્રમાં માહિતી અસમપ્રમાણતાને ધ્યાનમાં લેવા વિવિધ પહેલ કરી છે.

“સ્થાનિક ભાષા (ની સામે અંગ્રેજી / હિન્દી સંસ્કરણ) માં ભાષાંતર થયેલ વિષયવસ્તુ માં કોઈ અસ્પષ્ટતા / વિસંગતતાના કિસ્સામાં સંબંધિત સામગ્રી/સંદર્ભનું અંગ્રેજી/હિન્દી સંસ્કરણ પ્રચલિત રહેશે”.